

Xəbər
Beyləqanda dəhşət: 5 yaşlı uşaq maşında diri-diri yandı
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 4 iyul 2016-cı il Bazar ertəsi № 145 (6466) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Fransadan Türkiyə və Azərbaycana zərbə - prezidentlərin Paris görüşü təhlükədə

Olandın təşəbbüsü ilə həmsədr ölkənin parlamentində "erməni soyqırımı"nı inkarla bağlı qanun təzədən qəbul olunub...

yazısı səh.9-da

Tiflisdə Azərbaycan və Ermənistan deputatları bir araya gəldilər

yazısı səh.5-də

Avropanı və Türkiyəni qana boyayan İŞİD-in "əli" Rusiyaya niyə çatmır - təhlükəsizlik ekspertindən maraqlı şərh

yazısı səh.9-da

"Ölkədə güclü zəlzələ gözlənilmir" - seysmoloq

yazısı səh.11-də

Yasamalda 7 nəfərlik şəhid ailəsinin evi xəbərdarlıqsız uçuruldu

yazısı səh.11-də

Aprildəki 4 günlük müharibədən 3 ay ötdü, əsas nəticə - nəticəsizlik...

yazısı səh.10-da

Taleh Bağirov və Fuad Qəhrəmanlının cinayət işi məhkəməyə göndərildi

yazısı səh.4-də

Müxalifətin passivliyi ilə bağlı iki fərqli baxış

yazısı səh.5-də

İlahiyyətç:

"Kredit borcu olana fitrə zəkati çıxarmaq düşmür, əgər..."

yazısı səh.4-də

Ramazan ayının 28-ci günü

İftar 20.31 İmsaq 03.14-dək (QMI)
28-ci günün duası: "İlahi, bu gün mənə öz vəzifəmdən artıq müstəhəb əməlləri yerinə yetirməyə müvəffəq et və bütün vəzifə və məsuliyyətlərimi hazırlayıb əməl etməyi kəramət et! Bu gün Sənə yaxın edən vasitələrin daha yaxın olanını mənə yaxınlaşdır! Ey istəyi olanların ısrarı və çox təmənna etmələri onu haqdan geri qoymayan Allah!"
İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".
ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

28 illik düyünü açmağa yönəlik növbəti təşəbbüs

QARABAĞ ÜÇÜN ÜÇÜNCÜ HƏMLƏ - LAVROV PUTİNİN HANSI MESAJI İLƏ GƏLİR?

Rusiya XİN başçısının aprel döyüşlərindən sonra Bakı və İrevana budəfəki səfəri masa üzərindəki həll variantına konkretlik gətirməlidir - əsas gözlənti; Moskva-Ankara anlaşması sülh prosesinə əlavə dinamika verə bilər...

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.8-də

Bir sensasion yangın iddiasının izi ilə...

Əməkdaşımız Binəqədədə yanan binanın "əkiz"ində təxribat cəhdini araşdırdı; Nərimanovdakı binanın yandırılması cəhdi ilə bağlı məlumatlara bina sakinləri nə dedilər?
yazısı səh.6-da

Bayram Səfərov:
"Mən doğma Şuşama qayıtmalıyam, vəssalam!"

yazısı səh.7-də

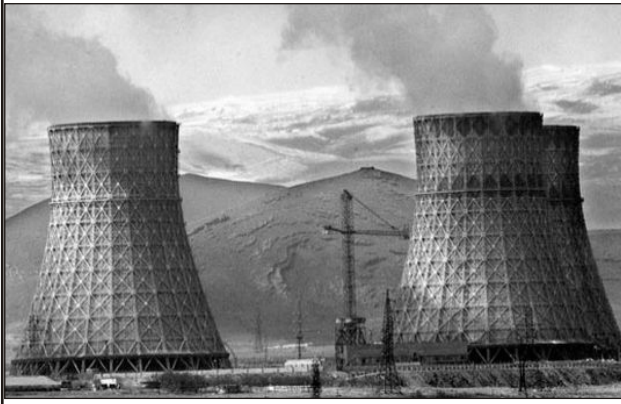
Hillari Klintonun prezidentliyə namizədliyi təhlükədə

yazısı səh.3-də

Fazil Mustafası:
"Bir qrup adam var ki, himni oxumağa utanır"

yazısı səh.3-də

Metsamor dayandırılır - müzakirə

Dünən Tiflisdə keçirilən ATƏT Parlament Assambleyasının (PA) İqtisadiyyat, Elm, Texnologiya və Ətraf mühit komitəsinin iclasında iqtisadi məsələlərlə yanaşı, ekologiya, müxtəlif bölgələrdə təhlükəsizlik və həmçinin Çernobil hadisəsi ilə bağlı məsələlər müzakirə olundu.

APA-nın məlumatına görə, bu barədə Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü, Azərbaycan Milli Məclisinin deputatı Kamran Nəbizadə bildirib. K. Nəbizadə deyib ki, Azərbaycan nümayəndə iclasda sovet dönməndən qalan və regiondakı seysmik zonada yerləşən atom elektrik stansiyalarının (AES) istismarının dayandırılması təklifi ilə çıxış edib: "Bu AES-lərin potensial təhlükə mənbəyi olduğunu, fəlakətə yol açacağını bildirdik və onların istismar olunmasının dayandırılmasını təklif etdik. Bu AES-lərin istismar müddəti başa çatıb. İndi bu AES-lər fəaliyyət göstərsə, radiasiya qəzası baş verər. Komitənin ikinci iclasında 10-cu maddə üzrə təklif etdiyimiz düzəliş qəbul olundu. Ermənistan nümayəndəsi bizim təklif etdiyimiz düzəlişə qarşı çıxdı. Amma iclasda onların səsinə səs verən olmadı".

Qeyd edək ki, iclasda Almaniyanın ATƏT PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Doris Barnet Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyib.

Bu gün Bakıda mülayim hava olacaq

Bu gün Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişən buludlu olacağı, əsasən yağmursuz olacağı gözlənilir. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən APA-ya verilən məlumata görə, mülayim şimal küləyi əsəcək.

Havanın temperaturu Abşeron yarımadasında gecə 20-24, gündüz 28-32, Bakıda gecə 21-23, gündüz 30-32 dərəcə isti olacaq. Atmosfer təzyiqi normadan aşağı 754 mm civə sütununa yüksələcək, nisbi rütubət gecə 75-85, gündüz 50-60 faiz təşkil edəcək. Abşeron çimərliklərində dəniz suyunun temperaturunun Sumqayıt, Noxvanı, Pırşağı, Nardaran, Bilgəh, Zaqulbada 21-22, Buzovna, Mərdəkan, Şüvəlanda 23-24, Türkan, Hövsan, Sahil, Şıxda 25-26 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

İyulun 4-də Azərbaycanın rayonlarında gecə və axşam bəzi şimal və qərb rayonlarında şimşək çaxacağı, arabil yağış yağacağı gözlənilir. Leysan xarakterli olacağı və dolu düşəcəyi ehtimalı var. Mülayim qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 20-25, gündüz 33-38, dağlarda gecə 12-17, gündüz 20-25 dərəcə isti olacaq.

"Elm" tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

İstanbul terrorçusu Çatayev Gürcüstanın agenti olubmuş

İstanbul Atatürk hava limanında daha iki nəfərlə birlikdə terakt törədərək 45 nəfərin ölümünə, 230-dan artıq adamın yaralanmasına səbəb olan terrorçu Ahmed Çatayev barədə yeni bir detal ortaya çıxıb.

Musavat.com İnterfaks agentliyinə istinadla bildirir ki, o, Gürcüstanın eks-prezidenti Mixail Saakaşvilinin hakimiyyəti dövründə Gürcüstan xüsusi xidmət orqanının agenti olub. Bu barədə Gürcüstan parlamentinin müdafiə və milli təhlükəsizlik komitəsinin sədri, deputat İrakli Sesişvili danışıb. O deyib: "Təəssüf ki, Çatayev Saakaşvilinin dövründə bizim xüsusi xidmətin agenti olub. Onun Gürcüstan vətəndaşlığı pasportu vardı və onun vasitə-

silə müxtəlif ölkələrə gedir, operativ tapşırıqlar yerinə yetirir və maaş alır".

Qeyd edək ki, hazırda Ukraynanın Odessa şəhərinin polis rəisi postunda çalışan Qiorqi Lordkipanidze də dünən eyni fikirləri səsləndirib.

Özil: "Ronaldo kimi qola ac biri deyiləm"

Almaniya millisinin yarım müdafiəçisi Mesut Özil "Real"dakı sabiq komanda yoldaşı Kriştiano Ronaldo haqda maraqlı fikirlər səsləndirib. Qol.az-ın "L'Equipe" nəşrinə istinadən verdiyi məlumata görə, türk əsilli alman futbolçu Ronaldo kimi qola ac oyunçu olmadığını bildirib:

"Ronaldo çox iddialı və özəl bir futbolçudur. "Real"da oynadığım dövərdə onu daha yaxşı tanıdım. O, yoxlama görüşü də olsa, hər zaman qalib gəlmək istəyir. Heç vaxt öz oyunundan razı qalmaz. Həmişə daha çox qələbə qazanmaq istəyir. Özümə gəlincə Ronaldo kimi qola ac biri deyiləm. Belə olması da normaldır. Çünki Ronaldo hücumçu, mən isə yarım müdafiəçiyəm. Mənim üçün qol vurmaqla ötürmə vermək eyni şeydir. Çünki hər ikisi komandaya qələbə qazandırır".

Qeyd edək ki, Özil "Arsenal"dən öncə 3 il "Real"da Ronaldo ilə birgə çıxış edib.

Suriya qaçqınlarına Türkiyə vətəndaşlığı veriləcək

Türkiyədə məskunlaşan milyonlarla suriyalı qaçqınlara Türkiyə vətəndaşlığı verilməyə başlayacaq. APA-nın "Anadolu"ya istinadən verdiyi xəbərə görə, bunu Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan 120 min qaçqının məskunlaşdığı Suriya ilə həmsərhəd Kilis əyalətində çıxışı zamanı deyib.

Ərdoğan qeyd edib ki, Türkiyədə məskunlaşan suriyalı qaçqınların əksəriyyəti ölkənin vətəndaşı olmağa can atır. "Addımlar atılır, bizim Daxili İşlər Nazirliyi bu məsələ ilə bağlı əlindən gələni edəcək". "Biz qardaş və bacılarımıza yardım edərək, onlara vətəndaşlıq almaq üçün imkanlar yaradacağıq və DİN-də yaradılan xüsusi büro vasitəsilə bu prosesi nəzarətdə saxlayacağıq", - deyərək Ərdoğan bildirdi.

Qeyd edək ki, Türkiyənin ərazisində yaradılan sığınacaq və düşərgələrdə 2,7 milyon suriyalı məskunlaşıb.

Bazar rəhbərliyi avtobus dayanacağını zəbt etdi

Özbaşınalığa polis müdaxilə etdi

Bakıda bazar rəhbərliyi ilə avtobus sürücüləri arasında yaranan dayanacaq davasına polis müdaxilə edib. Avtobus dayanacağının zəbt edilməsindən sonra sürücülər yaranmış vəziyyətdən narazı qalaraq Daxili İşlər Nazirliyinin "102" qaynar xəttinə müraciət ediblər. Polis əməkdaşlarının müdaxiləsindən sonra yaranmış problem aradan qaldırılıb.

Musavat.com-un məlumatına görə, Sabunçu rayonu, Sabunçu bazarında həftəsonları baş tutan "rus bazarı"nda son bir neçə aydır ki, özbaşınalığa hökm sürürdü. Belə ki, bazar rəhbərliyi həftəsonları daha çox qazanc əldə etmək üçün bazara aid olan ərazidən əlavə yol kənarlarında, səkilərdə, hətta avtobus dayanacağılarında satıcılara alış-veriş etməyə şərait yaratmışdı. Bunun qarşılığında ciblərini dolduran bazar rəhbərliyi Sabunçu bazarı ərazisində böyük narazılıq yaratmışdı.

Avtomobilərin hərəkətinə problem yaranan, piyadaların yolunu kəsən bazar rəhbərliyindən əsas narazı olan tərəflərdən biri də 40 saylı marşrut avtobuslarının sürücüləri idi. 40 saylı marşrut avtobuslarının sonuncu dayanacağı olaraq nəzərdə tutulan ərazi bazar rəhbərliyi tərəfindən zəbt edildiyindən sürücülər avtobusları saxlamağa yer tapa bilmirdilər. Hər həftə eyni problemlə üzləşən sürücülər çıxış yolunu polisə müraciət etməkdə görüblər.

Uzun müddət davam edən narazılıq 40 saylı marşrut avtobuslarının aid olduğu "Transqeyt" MMC tərəfindən "102" qaynar xəttinə müraciəti ilə öz həllini tapıb. Əraziyə Sabunçu rayon Polis İdarəsinin Post Patrul Xidmətinin əməkdaşları cəlb edilib. Polis əməkdaşları nəinki avtobus dayanacağını, hətta bazardan kənarında olan bütün ticarət köşklərini yığışdırıb. İndi həftə sonları təşkil olunan yarmarka yalnız bazarın öz ərazisində baş tutur. PPX əməkdaşları isə bazarın ətrafında növbə çəkib.

Qeyd edək ki, Sabunçu bazarında həftə sonları müşahidə olunan özbaşınalqlarla bağlı bir neçə dəfə məlumat dərc etmişik. Yuxarıda sadələdiyimiz problemlər həmin yazılarda öz əksini tapırdı.

□ **I.Muradov**
Foto müəllifindir

Daha bir ölkə kişi qıtlığından əziyyət çəkir

Dünyaca məşhur aktrisa və sənətçilərin ana vətəni Avstraliyada kişi qıtlığı yaşanır. Böyük şəhərlərdə yaşayan qadınlar öz məhəbbətlərini tapmaq üçün ölkəni tərk etmək məcburiyyətində qalır. BAKU.WS xəbər verir ki, McCrindle adlı şirkətin araşdırmasına görə ölkənin 8 əyalətinin 6-da qadınların sayı kişilərdən 100 min çoxdur. Araşdırmaya görə, yeni doğulan körpələrin əksəriyyəti qız uşaqlarıdır.

Son iki ildə isə 20-35 yaş arasındakı qadınların özlərinə ər tapmaqda problemləri olduğu ortaya çıxıb. Problemin daha qabarıq göründüyü yerlər isə Tasmaniya və Victoria əyalətləridir.

Bəzi mənbələr isə iddia edir ki, əslində araşdırmanın nəticəsi həqiqəti əks etdirmir. Bu, ölkəyə daha çox turist cəlb etmək üçün məqsədlə şəkildə uydurulub.

"Bank Standard"a qoyulan qadağa götürülür

İyulun 4-dən etibarən "Bank Standard" QSC-də istənilən məbləğdə əmanət olanların pullarının verilməsinə başlanacaq. Bu barədə ANS TV-yə müsahibəsində Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının Direktorlar Şurasının sədri Rüfət Aslanlı məlumat verib.

"Həftənin 1-ci günündən "Bank Standard"ın daha fundamental sağlamlaşdırılması prosesinə start veriləcək. Bankın öhdəliklərinin icrası istiqamətində məhkəmə tərəfindən təyin olunmuş məhdudiyyətlər tam aradan qalxır və "Bank Standard" normal rejimdə fəaliyyətə başlayacaq. Bu barədə biz bazar ertəsi ictimaiyyətə daha ətraflı məlumat açıqlayacağıq", - deyərək R.Aslanlı bildirib.

Xatırladaq ki, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (MBNP) Direktorlar Şurasının 2 may 2016-cı il tarixli qərarına əsasən, mayın 3-dən etibarən QSC "Bank Standard" KB-na 3 ay müddətində müvəqqəti inzibati təyin edilib. Həmin vaxt Palatadan bildirilib ki, son vaxtlar bankın likvidlik və kapital mövqeyi zəifləyib, buna görə də vəziyyəti qiyamətləndirmək üçün bankda yoxlama aparılıb. Yoxlamanın nəticələrinə görə, səhmdarlar və idarəetmə qurumları vəziyyətdən çıxmaq üçün yetərli imkanlara malik deyil.

3 iyun 2016-cı il tarixindən etibarən isə fiziki şəxslərin "Bank Standard" KB-dakı 1 000 manata qədər olan xırda əmanətlərinin ödənişinə başlanılıb.

Bu günlərdə ABS diplomatının Azərbaycan himni oxuması ictimaiyyətdə böyük marağa səbəb oldu. Musavat.com-un yaydığı məlumata görə ABS səfirliyinin əməkdaşı Stefan Gaysi ABS-in müstəqilliyinin elan olunmasının 240-cı ildönümü ilə əlaqədar bu ölkənin Bakıdakı səfirliyinin keçirdiyi rəsmi qəbulda dövlət himnimizi oxuyub.

Əlbəttə ki, əcnəbi bir diplomatın geniş üreklə himnimizi oxuması sevindirici haldır. Lakin təəssüflə qeyd etmək olar ki, əcnəbi diplomatdan fərqli olaraq bir çox yerli məmurlar, deputatlar, yüksək vəzifəli şəxslər tədbirlərdə himn səslənəndə onu oxumağa cəhd göstərmir, sadəcə ayaq üstə dinləyib sonda alqışlamaqla kifayətlənirlər. Bəs, səbəb nədir, məmurlar, deputatlar dövlətimizin rəmzi olan himnimizin sözlərini bilmirlər, ya sadəcə onu oxumağı özlərinə sığışdırmaq istəyirlər?

Deputat Fazil Mustafa "Yeni Müsavat"a açıqlamasında stənilən tədbirdə dövlət himni oxumağı özünə borc bildiyini dedi: "Tempə uyğun oldu-olmadı onu oxumağa çalışıram. Hiss edirəm ki, bir qrup adamlar var ki, himni oxumağa utanır. Yeni "birdən himni oxuyaram, yaxşı baxılmaz" və sairə düşünürlər. Bu insanların nəzərində dövlət göyden zənbillə düşüb, mübarizə yolu ilə, qan bahasına əldə olunmayıb, sanki bir ideya da olaraq hardansa kənddən gəlib və biz özümüz bu ideya ilə yaşayaraq, onu gerçəkləşdirərək gətirib bu günə çıxartmamışıq. Təxminən bu cür düşüncənin daşıyıcısı olan insanlardır. Onlar fikirləşirlər ki, xor oxuyursa bu kifayət edir, himn ifa olunanda ağızlarını açmaq istəyirlər. Vaxtı gözləyirlər ki, himn bitsin, əl çalsınlar. Halbuki, himndən sonra əl çalmaq lazım deyil. Bunun özü də normal bir ənənə deyil. Himndən sonra niyə əl çalınmalıdır?! Himni ən böyük alqışlamaq onu oxumaqdır.

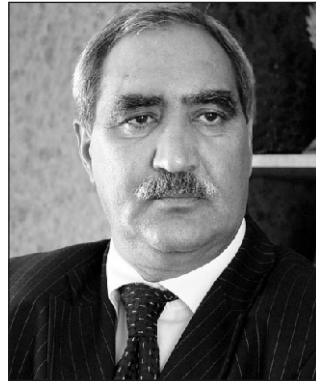
Himnimizə susan məmurlar...

Fazil Mustafa: "Bir qrup adamlar var ki, himni oxumağa utanır"

Fikrimcə, yaxşı mənada himn oxumağı verdişə çevirmək lazımdır. Bu, elə bir məsələdir ki, onu insanlardan xüsusilə olaraq qanunvericiliklə tələb etmək qaydası yoxdur, doğru da deyil. Bu, sırf vicdan, doğru da deyil. Bu, sırf vicdan, dövlətə, öz dəyərlərinə münasibət məsələsidir. Kollektivlə himn oxunmağın çətinlikləri var, musiqi ifa olunmasa, ümumi ahəngi qorumaq bir qədər çətinlikdir. Amma himnimizə ən azı dəyər verməyə, qiymətləndirməyə borclu yuq. Əgər dövlətimizin ali qanunvericiliyində himnimiz təsdiq olunubsa mütləq onu oxumaq ənənəsini yaratmalı, bundan qürur duymalı, utanmamalıyıq".

Deputat Fəzail Ağamalı da hər bir azərbaycanlının

Fəzail Ağamalı: "Hər bir azərbaycanlı himni oxumağı bacarmalıdır"

himni oxumağı bacarmalı olduğunu vurğulayıb: "Çünki bu onun milli şərəfi, milli ləyaqətidir. Mən şəxsən hər zaman himn ifa olunanda himlə bərabər uca səslə oxuyuram".

Sabiq deputat, xalq şairi Sabir Rüstəmxanlı isə məsələnin səbəblərin çox mürəkkəb, kökləri dərin olduğunu söylədi: "Bu, çoxdan bəri gedən mübahisəli məsələdir. Millət vəkilili olanda da dəfələrlə Milli Məclisdə çıxışlarımda demişəm ay qardaş, dodaqlarınızı niyə yapışdırmırsınız, heç olmasa tərpedin dodağınızı, görsünlər ki, himni oxuyursuz. Bu, o qədər ağırlı bir məsələdir ki, güzəşt yeri, bəhanə ediləcək bir şey yoxdur. Millətin, dövlətin himni var və o oxunmalıdır. Bunu

hər bir ölkənin hər bir məmuru bilməlidir. Oxumurlarsa, ağızlarını açmaq istəməzlərse demək, bunu sevmirlər. Necə ki, vaxtilə üçrəngli bayrağı sevmirdilər, qəbul etmək istəməz idilər. Bu gün Azərbaycan müstəqildir, bu müstəqilliyin xeyrini görürlər. Danışanda "Bizim millətimiz, dövlətimiz" deyirlər, amma onun atributlarını sevmək istəməzlər, əksəriyyəti

Sabir Rüstəmxanlı: "Çoxu o himnin heç sözlərini bilmir"

nin övladları bu dövlətin rəsmi dilində danışmır. Bu o deməkdir ki, "mən bu dövlətin naz nemətindən bəhrələnməyə, amma eyni zamanda onu sevməyəcəm".

Sabir Rüstəmxanlıya görə, bunun səbəbləri çox mürəkkəb, kökləri dərin: "Adətən Azərbaycan dilinə, atributlarına sayğısızlıq qarışıq ailələrdən gəlir, onlar yarı erməni, rus, başqa millətlərdən olanlardır. Rəsmi qayda olmalıdır ki, hər bir millət vəkilisi, məmur ən azı bilməlidir ki, rəsmi məclis və tədbirlər himnlə başlayırsa, himni oxumağı bacarmalıdır. Məsələ burasındadır ki, çoxları o himnin heç sözlərini bilmir..."

□ XALİDƏ

Hillari Klintonun namizədliyi təhlükədə

Qabil Hüseynli: "Amerika kimi bir dövlətdə prezident seçkilərinə bu cür qeyri-ciddi yanaşma heç zaman görünməyib"

Ötən gün sabiq dövlət katibi və Demokratlar Partiyasından prezident postuna faktiki namizəd Hillari Klinton "elektron poçt işi" üzrə Federal Təhqiqatlar Bürosunun müstəntiqləri tərəfindən dindirilib.

"RIA Novosti"-nin yaydığı məlumata görə, Hillari Klinton 2009-2013-cü illərdə dövlət katibi vəzifəsində çalışarkən özünə məxsus şəxsi server vasitəsilə xidməti və fərdi yazışmalar apararaq, məxfi xarakterli dövlət məlumatlarının gizlədilməsinə və yayılmasına şərait yaradıb. FTB faktla bağlı ilkin istintaq aparır, lakin hələlik, Hillari Klinton barəsində cinayət işinin başlanmasına qərar verilməyib.

"Hillari Klinton dövlət katibi vəzifəsində çalışarkən elektron poçtdan istifadə etdiyini könüllü şəkildə danışıdı. İstintaqa hörmət baxımından o, bu barədə heç bir şərh verməyəcək", - deyə siyasətçinin mətbuat katibi Nik Merrill bildirdi. Onun sözlərinə görə, FTB-nin mənzil-qəragahında aparılan sorğu-sual 3,5 saat davam edib.

Məlumata görə, hüquq-mühafizə orqanları istintaq işlərini, Respublikaçılar və Demokratlar partiyalarının 18 və 25 iyulda keçiriləcək qurultaylarına qədər yekunlaşdırmaq istəyirlər. Bunun səbəbi belə açıqlanır ki, Klintonu qarşı ittiham irəli sürülərsə, Demokratlar Partiyası onun əvəzinə başqa birisinin namizədliyini irəli sürə bilsin.

Politoloq Qabil Hüseynli mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışarkən bildirdi ki, bu kimi hadisələr əslində Klintonun şansını artırır: "Hesab edirəm ki, bunların hamısı qurulmuş oyunlardır. Baş verən hadisələr Hillari Klintonun prezident olma şansını daha da artırır. Çünki Respublikaçılar Partiyasından ABS prezidentliyinə namizəd, milyarder Donald Trampa bağlı Amerikanın ciddi qayğıları var. Buna görə də belə addımlarla Klintonun əzabkeş və çətinliklərə sinə gələn bir obrazını yaratmaq istəyirlər. Hesab edirəm ki, bununla onun seçki yolunu bir növ təmizləyirlər. Dövlət sirrini yama məsələsi ilə bağlı əgər FTB-nin məlumatı vardsa, bunu indiyə qədər bəyan etməli idi. İndi - seçkilərin finişə doğru getdiyi bir zamanda belə məlumatın yayılması və həm də bunun Klintonun namizədliyi ilə əlaqələndirilməsi nə ağıla, nə də mövcud qanunvericiliyə sığan bir şey deyil. Dövlət katibi işləyərkən bu cür hadisələr baş vermişdisə, Klinton istefa verdiyindən indiyə qədər bunu öyrənmə bilməyiblər? Əgər bu məlumatı dövrüyəyə məhz indi buraxırlarsa, bu, Amerikada prezident seçkilərini pozmaq xarakteri daşıyır. Burada partiya tərəfindən yeni namizədin irəli sürülməsi məsələsinə də toxunulub. Lakin məsələ burasındadır ki, partiya tərəfindən yeni namizədin irəli sürülməsi o qədər də asan deyil. Əgər belə olarsa, hər şey təzədən başlamalı, prezident seçkilərinin vaxtı isə uzadılmalıdır".

Politoloq hesab edir ki, fəvqəladə heç nə baş verməyəcək: "Dövlət məlumatlarının gizlədilməsi və yayılması adı altında irəli sürülən iddianın da əsassızlığı Hillari Klinton vəkiləri və məhkəmə tərəfindən isbata yetiriləcək. Nəticədə isə baş verənlər, Klintonun xeyrinə işləyəcək. Amerika kimi bir dövlətdə prezident seçkilərinə bu cür qeyri-ciddi yanaşma, heç zaman görünməyib. Hesab edirəm ki, bu cür yanaşmanı heç kim, xüsusilə də Amerika xalqı həzm edə bilməz. Alternativsiz seçki həyata keçirilməyəcək ki? Qeyd etdiyim kimi, Demokratlar Partiyasının yenidən namizəd irəli sürməsi və bundan sonra baş verməli olan işlər mürəkkəb bir prosedurdur. Bunların hamısı zaman tələb edir. İnanmıram ki, bundan sonra Amerikada Trampın prezident olma şansı artsın. Əksinə, onun şansı sifirə enir. Onun kimi siyasətdən tam uzaq olan bir şəxsin prezidentliyə gətirilməsi, Amerika kimi bir dövlətin məhvəinə səbəb ola bilər".

□ ƏLİ RAİS

Putin və Ərdoğan iyulun sonu - avqustun əvvəlində görüşə bilər

Rusiya və Türkiyə prezidentləri Vladimir Putin və Rəcəb Tayib Ərdoğan iyulun sonu və ya avqustun əvvəlində görüşə bilərlər. Virtualaz.org Türkiyənin NTV telekanalına istinadən bildirir ki, bunu bu gün Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu deyib.

"Putin və Ərdoğan iyulun sonunda və ya avqustun əvvəlində görüş keçirə bilərlər", - deyə NTV telekanalı Çavuşoğludan sitat gətirib.

Xatırladaq ki, bundan əvvəl M. Çavuşoğlu iki ölkə liderlərinin avqustda Soçidə görüşə biləcəyini söyləmişdi.

İdarə edənlərin idarə olunması

Xalid KAZIMLI

Və ya "düşmən ölkə"də tətill perspektivi Rusiya və Türkiyə arasındakı buzlar qırıldı, orta-lıq bir az istiləşəndən sonra, şimal ölkəsindən cənub ölkəsinə tətillə getməyə hazır olanların sayının bir gecədə on dəfə artması maraqlı bir gerçəyi ortaya çıxardı.

Məlum oldu ki, əslində sırası ruslar bu qədər söz-söhbətə, regiondakı gərginliyə, vaxtaşırı baş verən terror aktlarına rəğmən Türkiyəyə nifrət etmir, bu ölkəyə getməkdən çəkinmirlər.

Şübhəsiz ki, onlar Türkiyəyə bələd adamlardır, hamısı azı 4-5 dəfə bu ölkədə olub, kurortlarının özelliğini, yol-rizini, dükən-bazarının zənginliyini bilir, özlərini Türkiyədə öz evlərindəki kimi hiss edirlər. Ona görə də qadağa götürülən kimi, iki gün öncəki hadisəyə, turistlərin daha çox keçdiyi məkanda - aereportda baş verən terror aktına baxmayaraq, çama-danlarını hazırladılar və Ağ dənizin, Egeyin ilıq və duru suyuna girmək üçün yola düzəldilər.

Bəs rus-türk münasibətləri ilıqlaşmasaydı, necə olacaqdır?

Heç nə olmayacaqdı. Turizmi, tətill sevmə ruslar sadəcə ya başqa isti ölkələrdə dincələcəkdilər, ya da başqa kurortların bahalıqı, əlverişsizliyi, şəraitliyi üzündən builki tətillərindən vaz keçəcək, "daxili imkanları" araşdıracaqdılar.

Yeni onlar heç bir halda Putin administrasiyasına Türkiyəyə qarşı barışmaz, güzəştisiz siyasi xətt götürdüyü üçün etiraz bildirməyəcəkdilər, bu siyasətə dəyişiklik edilməsini tələb etməyəcəkdilər.

Rusiya kimi ölkələrdə qaydadır: dövlət, hökumət nə dedisə, odur. Əgər dövlət rəhbərliyi bir ölkəyə barmaq tuşlayıb, onu dost elan edirsə, cəmiyyət həmin ölkəni o cür qəbul edəcək, yox, başbilenlər bir ölkəni düşmən sayırsa, xalq da elə sayacaq.

Dünənə qədər rəsmi Moskva Türkiyəni ölkənin "xarici düşmənləri"nin siyahısında ilk üçlüyə salmışdı, xalq arasında keçirilən rəy sorğuları da göstərdi ki, əhəlinin böyük bir hissəsi Türkiyəni "düşmən ölkə" sayır.

İndi işə baxın, Kreml Türkiyəyə yönəlmiş sərt baxışlarını yumşaldıb və bir günün içində yüz minlərlə rus tətillini bu "düşmən ölkə"də keçirmək qərarına gəlib.

Əgər sabah Kremlin üzü yenidən çönsə, onda istirahət üçün Türkiyəni seçib otel rezervasiya edən yüz minlərlə turist biletlərini ləğv etdirəcək.

Son rəy sorğularında ruslar Ukraynanı da "düşmən ölkə" kimi səciyələndirmişdilər. Amma bu da Kremlin ovqatından asılı məsələdir. Bu gün səhər Putin Ukraynanı dost elan eləsə, axşam milyonlarla rus onu alqışlayacaq və "slavyan qardaşlığı"ndan danışacaq.

Bələ cəmiyyətlərdən qada-bələ əskik olmaz. Əgər ölkədə ictimai rəyin formalaşması mütləq şəkildə idarə edənlərin əlindədirsə və siyasi hakimiyyət onu öz mənafeyinə uyğun şəkildə manipulyasiya edə bilirsə, demək, xalqın öz hüquqlarını tam olaraq əldə etməsinə hələ uzun məsafə var.

Ancaq bu günlərdə Böyük Britaniyada tam əksini gördük. Britaniyanın Avropa Birliyindən çıxmağa dair keçirilən referendumda hakim partiyanın dediyi olmadı, əhəlinin 50 faizdən bir az artığı "Breksit" adlandırılan variantı, AB-dən ayrılmağı seçdi. Eyni situasiyada Rusiya (eləcə də Belarus, Azərbaycan, Qazaxıstan, Ermənistan və b.) ictimaiyyəti olsaydı, referendumdan çıxan nəticə hakimiyyətin müdafiə etdiyi mövqeyə tam (ən azı 75 faizlik göstərici ilə) üst-üstə düşərdi - hətta heç bir saxtakarlıq və hiyləgərlik olmasa da.

İndinin özündə də Birləşmiş Krallıq əhəlinin böyük bir hissəsi referendumun nəticələri ilə barışmır və mübarizəni davam etdirir, kütləvi aksiyalar keçirir. Bəlkə də bu gün referendum yenidən keçirilsə, AB üzvü olaraq qalmaq istəyənlərin çəkisi daha ağır gələr.

Bu, onu göstərir ki, bu ölkədə ictimaiyyət heç də kor-koranə şəkildə idarə edənlərə itaət etmir, özlüyündə "yaxşı nədir, pis nədir" sualının cavabını bilir və dolayısı ilə idarə edənləri idarə edir. Bələ ölkələrdə hakimiyyət doğrudan da xalqa məxsusdur. O seçkilər və referendumlar vasitəsilə öz gələcəyini, istiqamətini, idarə olunma formatını seçir.

Nə yazıq ki, regionumuzdakı ölkələrdə yuxarılar nə fikirləşirlərsə, maneəsiz olaraq onu həyata keçirir, hətta xalq hansı qonşunu dost, hansını düşmən saymaq, hansı ölkədə dincəlmək, hansıyla alış-veriş etməmək barədə direktivlər də verirlər.

Rəhbərlərinin iradələrini həmişə qeyd-şərtsiz yerinə yetirən cəmiyyətlərin hamısı bir-birinə oxşayır. Onları o cür asanlıqla idarə edən hakim zümrələr də bir-birinin bənzeridir.

Fitrə zəkati Ramazan ayının başa çatması münasibətilə ödənilən zəkattır. İmkani çatan hər bir müsəlmanın özü və öhdəsində olan kəslər üçün fitrə zəkati verməsi vacibdir. İmkanlı şəxs dedikdə özünün və ailəsinin illik xərclərini ödəyə bilənlər nəzərdə tutulur. Belə olmayan şəxs fəqirdir, ona fitrə zəkati vacib deyil. Həmin şəxslər fitrə zəkati ala bilər.

Fitrə maddi vəziyyəti çətin olan adamlara, fəqir-füqərəyə verilməlidir. Hər kəs öz kasıb qohumuna və ya qonşusuna fitrə zəkati versə, daha yaxşıdır. Fitrə alan fəqirin aqil olması lazım deyil. Lakin yaxşı olar ki, içki içən və ya açıq-aşkar böyük günahlar edən, həmçinin, fitrəni Allaha günah edilən yerlərdə istifadə edən şəxslərə fitrə verilməsin. Fitrə zəkati verildikdə ehtiyacları qohumları yadlardan, sonra ehtiyacları qonşuları digərindən,

ailələr fitrə zəkati ödəməkdən azadlırlar.

İlahiyyatçı ekspert Bəhrüz Camal "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, fitrə zəkati Ramazan ayından qabaq verilməz. "Verdiyində isə Fitrə bayramı günü yenidən verməlidir. Həmçinin mübarək Ramazan ayında da bayramdan öncə verilməsi məqbul hesab edilmir. Fitrə zəkati verilmə vaxtı Fitrə bayramı günü, namaz qılmazdan əvvəldir. Bu baxımdan, Fitrə bay-

duğu vaxt üçün kənara qoya bilərlər. Onu verdiyi hər bir vaxtda fitrə niyyəti etməsi vacibdir. Əgər fitrə zəkatinin vacib olduğu vaxtda fitrə verməyə və yaxud kənara qoymasa, sonradan fitrəni verməlidir. Fitrə üçün kənara qoyulan mal başqa bir malla əvəz edilə bilməz. Əgər insan qiyməti fitrədən çox olan malının bir miqdarını fitrə verəcəyini niyyət etsə, eybi yoxdur. Yaxşı olar ki, fitrə zəkati şəxsin yaşadığı ərazidə istifadə edilsin. Məsələn,

Fitrə zəkati necə çıxarılmalı

və kimə verilməlidir?

İlahiyyatçı: "Kredit borcu olana fitrə zəkati düşmür, əgər..."

Fitrə zəkati Ramazan ayının son günündə, məğrib (şam) azanından sonra ayırmaq və Fitrə bayramı günü bayram namazı qılmazdan əvvəl öz ünvanına çatdırmaq tövsiyə olunur. Əgər bu mümkün olmazsa, bayram namazı qılınandan sonra mümkün olan ən qısa vaxt ərzində ödənməlidir.

Ev sahibi özü üçün və dolanışığı onun öhdəsində olan şəxslər üçün (yaşından asılı olmayaraq) fitrə zəkati ayırmaq vacibdir. Kəpə uşaqlara görə də fitrə zəkati ayrılmalıdır. Fitrə zəkatinin miqdarı həmin bölgədə daha çox istifadə edilən ərzaq növlərinin birindən adambaşına 3 kq olmaqla hesablanır. Ərzaq növləri isə buğda, arpa, xurma, kişmiş, düyü və qarğıdalı ola bilər. Bu ərzağın qiymətinə uyğun olan məbləğdə pul da verilməlidir. Məsələn, Azərbaycanda buğda çörəyindən və düyüdən daha çox istifadə olunduğu üçün insanlar adambaşına 3 kiloqram düyünün və ya 3 kiloqram buğdanın qiymətini hesablayıb fitrə çıxara bilərlər. Fitrə zəkati halal maldan və ya puldan verilməlidir.

Bəhrüz Camal

habelə, ehtiyacları elm əhlini elm əhli olmayanlardan önə salmaq müstəhəbdir (bəyəniləndir).

İslama görə, Ramazanın sonuncu günündə, iftar vaxtını hesablayıb fitrə çıxara bilərlər. Fitrə zəkati halal maldan və ya puldan verilməlidir.

ramı namazını qılan şəxs gərək fitrəni namaz qılmazdan əvvəl versin. Lakin əgər bayram namazı qılmırsa, bayram gününün zöhr (günorta) vaxtına qədər gecikdirə bilər. Əgər fəqirə əli çatmırsa, öz malından bir miqdar fitrə niyyəti ilə ayırmaq, nəzərdə tut-

ayrı şəhərdə olan qohumları üçün göndərə bilməz. Əgər o məntəqədə fəqir şəxs olmasa, başqa yerə göndərilməlidir.

Məlum olduğu kimi günümüzün problemlərindən biri də kredit borcu problemdir. Azərbaycanda banklara olan kredit borcu qarşısında çətin vəziyyətə düşən minlərlə ailələr var. Onlara fitrə zəkatinin vacib olub-olmaması məsələsini dəyərləndirən ilahiyyatçı bildirdi ki, əgər krediti olan şəxs ailəsinin illik xərclərini ödəyə bilirsə, ona fitrə zəkati vacibdir, ödəyə bilmirsə, o zaman fəqir sayılır və fitrə zəkati ala bilər: "Hətta borcu və ya kreditləri olsa belə bu dəyişmir. Nəzərə alınmalıdır ki, əhəlinin çox hissəsi kreditlə yaşayır, deməli, illik gəlirlərinin də tənzimlənməsində bu xərcləri nəzərə alırlar. Yox, belə olmazsa, yeni fərd özünün və ailəsinin illik xərçini ödəmək iqtidarında olmazsa və ya çox çətinliklə ödəyərsə, o şəxs fəqirdir, ona fitrə zəkati vacib deyil və fitrə zəkati ala bilər".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Taleh Bağirov və Fuad Qəhrəmanlının cinayət işi məhkəməyə göndərildi

Nardaran hadisələrində təqsirləndirilən həbs olunan "Müsəlman Birliyi" adlı təşkilatın rəhbəri Taleh Bağirov və birliyin 14 əməkdaşı, həmçinin Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədr müavini Fuad Qəhrəmanlı barəsində cinayət işi baxılması üçün Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Bu barədə "Trend"-ə T. Bağirovun vəkili Cavad Cavadlı məlumat yayıb. İş yaxın vaxtlarda icraata verilməlidir.

Qeyd edək ki, T. Bağirov və təşkilatın digər üzvləri Cinayət Məcəlləsinin 120-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsinin 120.2.1, 120.2.3, 120.2.4,

Taleh Bağirov

Fuad Qəhrəmanlı

120.2.7, 120.2.12, 29,120-ci (qəsdən adam öldürməyə cəhd) maddəsinin 29, 120.2.1, 29,120.2.3, 29, 120.2.4,

29,120.2.7, 29, 120.2.12, 228.3-cü (qanunsuz olaraq odlu silah əldə etmə), 228.4-cü (qanunsuz olaraq silah gəzdirmə) və digər maddələri ilə ittiham olunur.

Tiflisdə keçirilən ATƏT Parlament Assambleyasının (PA) sessiyası çərçivəsində İsveç nümayəndə heyətinin rəhbəri Filip Lombardenin təşəbbüsü ilə İsveç, Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan nümayəndə heyətlərinin görüşü keçirilib.

APA-nın Gürcüstan bürosunun məlumatına görə, tədbirdə Azərbaycanın ATƏT PA-da ki nümayəndə heyətinin rəhbəri, Milli Məclisin sədr müavini Bahar Muradova, ATƏT PA-nın siyasi komitə sədrinin müavini Azay Quliyev, Ermənistan nümayəndə heyətinin rəhbəri Artaşes Qeqamyan, Gürcüstan tərəfdən parlamentdəki "Gürcü Arzusu" fraksiyasının sədri Giya Volski, deputat Tedo Caparidze və Azərbaycan deputatları iştirak ediblər.

Görüşdə çıxış edən İsveç nümayəndə heyətinin rəhbəri Filip Lombarde Azərbaycan-Ermənistan arasında danışıqların gücləndirilməsi haqqında fikir və təkliflərini bildirdi. O təklif edib ki, danışıqların

Tiflisdə Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan deputatları bir araya gəldi

formatı dəyişdirilsin. A. Qeqamyan deyib ki, "əgər biz danışıqlarda irəli getmək və danışıqlarda "inqilab" etmək istəyirikse, ağıllı "dayı" xalqın taleyini həll etməməlidir. Bizim prezidentlərimiz arasında ciddi danışıqlar gedir və tezliklə

Fransa prezidenti də bu danışıqlara qoşulacaq. Mən istəyirəm ki, danışıqlarda Minsk Qrupunun üzvləri və Dağlıq Qarabağ nümayəndəsi də iştirak etsinlər".

B.Muradova çıxışında Dağlıq Qarabağın Azərbayca-

nın tərkibində olduğunu bildirdi: "Dünyada heç bir dövlət Dağlıq Qarabağı tanımayıb və görüşlərdə Dağlıq Qarabağ nümayəndələrinin iştirakı mümkün deyil". A. Quliyev isə görüşdə qeyd edib ki, danışıqlar proseslərində Azərbaycanın heç bir problemi yoxdur: "Dünyada Dağlıq Qarabağ Respublikası adlı bir ölkə olmayıb və bizim hər bir görüş və danışıqlarda xoş niyyətimiz

bəllidir".

Tədbirdə Gürcüstan parlamentinin və Gürcüstan parlamentinin "Gürcü Arzusu" fraksiyasının sədri Q. Volski və T. Caparidze də Ermənistan-Azərbaycan sülh danışıqları haqqında fikirlərini bildirdilər.

Devidsonun dolması və Tax Free məsələsi

Elsad PAŞASOY
epashasoy@yahoo.com

Ara yerdə spiker Oqtay Əsədovla deputat Zahid Orucun münasibətləri pozuldu. Özü də parlament tətilə yollanarkən. Hətta elə vəziyyət yarandı ki, növbədənəkar iclaslar başa çatandan sonra da Milli Məclisin İntizam Komissiyası "növbədənəkar" toplaşmış Ağacan Abiyev demişkən, "sədrlə söz gülüşdürən" deputata töhmət verib istirahətə getdi.

Həmin iclasda Taxi Free məsələsi müzakirə olunurdu və axırı da qanıqaraçılıqla bitdi. Yeni Vergi Məcəlləsinə edilən dəyişikliyə əsasən, bundan sonra əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər Azərbaycanda 300 AZN-dən artıq alış-veriş edərsə, hava limanında Taxi Free alacaq, xəclədikləri pulun bir hissəsi onlara geri qaytarılacaq. Hesab olunurdu ki, Tax Free Azərbaycanda ticarət döviyyəsinin artmasına səbəb olacaq, turistləri maraqlandıracaq, onlarda Azərbaycana gəlmək həvəsi yaraacaq, daha nələr...

Avropalı, amerikalı turistlər bir tərəfə qalsın, onların sayı ancaq yarışlardan-yarışlara müəyyən qədər artır. Yazda rəsmilərimiz deyirdilər ki, bu il Rusiyadan Azərbaycana gələn turistlərin sayı azı 50% artacaq. Düzdü, "Formula-1" yarışları zamanı rus turistlər gözə dəydi. Ancaq onlar ölkəmizin büdcəsinə nə qədər vəsait qazandırdılar? Rusların özləri də sıxıntı içində yaşayırlar, bu mənada bahalı Bakıda böyük paralar xərclediyini demək olmaz.

Türkiyə və Rusiya arasında əlaqələrin bərpasından dərhal sonra Türkiyədə istirahət etmək istəyən rusların sayı birdən-birə on dəfə artdı! Nəticədə bizim rus turistlərlə bağlı ümidlərimiz heç oldu.

Təəssüflənməyə ki, Ankara ilə Moskva barışdı, rus turistlər elimizdən çıxdı. Əslində bu barışıq ən çox istəyənlərdən və buna çalışanlardan biri elə Azərbaycandır.

Ancaq bu fakt bizə deyir ki, turizmle bağlı ümidlərimizi hansısa dövlətlərin arasında münasibətlərin pozulmasına bağlamalıyıdıq, turistləri alternativlərin yoxluğu yox, bolluğu şəraitində Azərbaycana çəkib gətirə bilən imkanlarımız barədə düşünməliyid.

Lap elə 80 milyonluq Türkiyədə ilk istirahət məkanları sırasında Azərbaycanın üzərində dayanırlar. Biz türk qardeşlərimizi cəlb edə bilsək, ölkəmizə böyük pullar axar. Nəcə olur, ildə 1,5 milyon azərbaycanlı Gürcüstanda dincəlir, amma bunun yarısı qədər gürcü ölkəmizə gəlmir? Deməli, yanlışlar yapıyıq, burada da ikili standart-filan yoxdur ki.

İnanın, biz dolma festivalı keçirməklə turist cəlb edə bilməyəcəyik. Dolma yazdım, yadıma Amerika səfirliyində çalışmış diplomat Terri Devidsonla 5-6 il öncəki söhbət yadıma düşdü. Əhmədli parkındakı səmimi söhbətimizə ondan yeməklərimiz haqqında soruşanda bəh-bəhlə yarpaq dolmasından danışmışdı. Elə beləcə demişdi: "Balaca yarpaq dolmalarını çox sayda yeyə bilərəm" demişdi. Hələ dolmanı reklam etmədik, festival söhbəti də yox idi. Deməli, yeməyə iddia etmək, adına tədbir keçirmək yox, onu sadəcə, keyfiyyətli hazırlamaq lazımdır ki, dadı uzaq Amerikada yaşayanın da damağında qalsın.

"Kabab qiymətinə çay" təklif olunan ölkəyə turist niyə gəlsin ki? Hələ digər xidmətləri demirəm. Özümüzü tərifləməklə deyil, ədalətli olaq, belə vəziyyətdə əcnəbi niyə məsələ, Batumu yox, Bakını seçməlidir axı?

Milli Məclisin rəsmi orqanı olan "Azərbaycan" qəzetinin son sayında gerçək situasiyanı əks etdirən yazı çap olunub. "Şıx çimərliyində açıq bazar" başlıqlı yazını oxumaq kifayətdir ki, ölkəmizdə istirahət imkanlarının hansı səviyyədə olduğunu təsəvvürə gətirərsən. Bunu müxalifət qəzeti yox, rəsmi qəzet yazıb!

Gəlın, özümüzü aldatmıyıq. Bakıya gəlmişkən Şıx çimərliyində çimmək istəyən turistdən "giriş haqqı" tələb olunacaqsa, o, bir daha bura ayaq basmayacaq. Hələ çimərliklərdə girişin pulsuz olması barədə mərin sərəncamı da var. Əslində belə bir sərəncamın olmasının özü absurddur. Təsəvvür edin ki, Trabzonun bələdiyyəsi, yaxud Batumun məri "çimmək pulsuzdur" məzmunlu sənəd imzalayır. Eşidənlər təbi ki, gülər. Amma biz gülmürük, görürük, dözüürük və Allahın bəxş etdiyi dənizə "giriş haqqı" ödəyib çimirik. Turist isə bizim yazılmamış qaydalara əməl etməyə məcbur olmadığı üçün yolunu Bodrumdan, Antalyadan salacaq təbi ki... Ən azı Xəzərin digər sektorlarına üz tutacaq.

Nəticədə nə turist axını olacaq, nə onlar ƏDV-siz mal alacaq, nə də Tax Free qanunu büdcəmizə fayda verəcək. Hasarları aşib dəniz suyuna pul ödəyərək girən əcnəbinin yadına ƏDV-mi düşər? Görəsən, indiyə qədər neçə nəfər aeroportda Tax Free alıb? Ya da heç alan olubmu?

Müxalifətin passivliyi ilə bağlı iki fərqli baxış

Son 11 ildə Azərbaycan müxalifətinin passivliyi bu illər ərzində daim müzakirə mövzusu olub. Maraqlıdır ki, bu müzakirələrdə demokratik düşürgə daha çox medianı suçlayır. Onların öndə gedən simalarının fikrinə, mətbuat orqanları real məlumat dərc etmədiklərinə, hakimiyyəti daha çox təbliğ etdiklərinə görə xalqı öz ətraflarına cəmləyə bilmirlər.

Son olaraq, "Yeni Müsavat"da dərc olunan "Müxalifət xalqın yanından gedib" başlıqlı yazıda Müsavat başqanının müavini Elman Fətəh ölkədə baş verən proseslərdə xalqı səfərbər etməsinə, passiv olmasına səbəb kimi mətbuatı günahkar bilib.

Başqan müavininin sözləri müzakirələrə səbəb olub. E.Fətəhin müzakirə obyektinə çevrilən fikirləri bunlardır: "Mətbuat bu barədə silsilə yazılar yazmalıdır - başda "Yeni Müsavat" qəzeti olmaqla. Ölkədəki insan haqları və demokratiya ilə bağlı geniş yazılar dərc olunmalıdır. Media bu işi önə götürməlidir. Vətəndaşların müqəddərlərinə edilən hücumlardan reportajlar hazırlamalı, müxalifətdən bu barədə fikirlər almalıdır. İnsanlar bu xəbərləri oxumalıdır. Amma təəssüflər olsun ki, Azərbaycanda medianın əsas orqanları yanlış yazılar dərc edir, hökumətin təbliği ilə məşğul olurlar. Bu da müxalifətin xalqı səfərbər etməsinə ciddi maneçilik törədir".

"Turan" İnformasiya Agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyev hesab edir ki, bu məsələdə nə müxalifət, nə də media günahkardır: "Son illərdə hakimiyyətin müxalifətə qarşı mü-

Mehman Əliyev:
"Məsələdə nə müxalifət, nə də media, hakimiyyət günahkardır"

nasibəti, medianın işini məhdudlaşdırması, vətəndaş cəmiyyətinə etdiyi hücumlar son-da böhrana gətirib çıxardı. İndi bu böhrandan yeganə çıxış yolu islahatlardır. Bunu hamımız başa düşürük. Azərbaycan hakimiyyəti günahkardır ki, vətəndaş cəmiyyətini bu həddə çatdırıb. Müxalifət və medianın burada ayrı-ayrılıqda öz rolları olmalıdır. Dünyanın bütün ölkələrində bu belə qəbul olunur. Bu günahın media və müxalifətdə axtarılması düzgün deyil. Mövcud vəziyyəti hazırkı iqtidar yaradıb. Gələcəkdə bu vəziyyət dəyişməsə, böhran dərinləşəcək, xalq haqqını tələb etməyə məcbur olacaq. O zaman müxalifət və media olmasa belə bunlar baş tutacaq. Xalq dedikdə müxalifət və media da bura daxildir. Bu gün sosial şəbəkələr var ki, mətbuatı üstələyir. Hər bir və-

Natiq Miri:
"Günah müxalifətin özündədir"

təndaşın imkanı var ki, həmin sosial şəbəkə vasitəsilə öz sözünü desin, təbliğatını apar-sın. Hamı bilir ki, ölkədə nə baş verir, müxalifət nə iş görür. Xalqı necə səfərbər etmək olar ki? O vəziyyət yaranmalıdır ki, xalq özü səfərbər olsun. Bunu biz 80-ci illərin sonlarında görmüşük. O zaman liderləri ortaya çıxaran xalq oldu. 2003-ci illərin mitingləri də bunu sübut edir".

Politoloq Natiq Miri deyilənlərin heç birinin mütləq səbəb olmadığını qeyd etdi: "Əksər media orqanlarının hakimiyyətin nəzarətində olduğu məlumdur. Müxalifətin xalqı səfərbər etmək cəhdlərinə maneələr də var. Amma bunlar mütləq səbəblər deyil. Bunun başqa yolları da var. Bu məsələ təkcə media ilə deyil, xalqla birbaşa təmasla quru-

□ Cavansir ABBASLI

Tiq Consondan Boris Consonacan ingilis bayrağı

Samir SARI

Bu yazını klaviyaturaya almazdan öncə bir-iki dəqiqə oturub yadıma salmağa çalışdım ki, ilk dəfə "ingilis" sözünü nə vaxt eşitmişim. Ortaya vaxtla bağlı konkret bir şey çıxmadı, amma bu, təxminən ibtidai sınıf getməzdən öncə olub. İçində "ingilis" sözü keçən cümlə isə dəqiq yadımdadır: "Pul bir məndə, bir də ingilisdə".

Bu sözü bizim kənddə çox işlədirdilər. Bunu deyənlərin içində 5 min rubl (manat) düzəldib "Jiquil" (01) almaq istəyən adamlar da vardı, ətik cöngəsini mal bazarında 500 manata satıb gələnlər də, hətta anasının 70 manatlıq pensiyasını poçtdan alıb cibinə qoyanlar da.

Hərçənd bir dəfə cüvəllağı yeniyetmələrdən biri tez-tez "pul bir məndə, bir də ingilisdə" deyən kişilərdən birinin penceyinin cibini incələmiş, ertəsi gün də camaatın içində utanıb-qızarmadan demişdi ki, filankəsə pullu-mallı deyirlər, amma köhnə penceyinin cibindən bir cırıq onluq çıxdı.

Xüləs, ingilislərin adı varlı-hallı olmağın etalonuydu.

Sonradan orta məktəb illərində soradı dünyanın dörd bir yanından, hər qütbündən gələn ingilislərin heyat və yaradıcılığı ilə yaxından tanış olduq. Hətta onların təmsilçisindən bəhs edən misralar bu gün də yaddaşımızda qalır: "Tiq Conson qart köpekdi, ölüm toxumu ekdi".

Uzun illərdən sonra anlayacaqdıq ki, əslində, görkəmli şairimiz yazıq Tiq Consonu nahaq yərə təhqir edib, çünki cənab Conson ingilis bayrağı ilə ölkəmizə, Bakımıza daxil olaraq, o qəder də pis iş görməyib, bu millətin düşməni olan "26-lar"ı aparıb Ağcaqum çölündə güllələyib.

İndi kimsə deyəcək ki, yox, tarixdə şanlı iz qoymuş "26 Bakı komissarı" haqqında elə yazma. Bir şey ki, ölkəmizə rəhbərlik edən hökumətin 26 rəhbərindən cəmi ikisi azərbaycanlı, 10-a qədər erməniymiş və o hökumət 31 mart 1918-ci ildə azərbaycanlılara qarşı Bakı, Quba, Şamaxı və sair rayonlarda qətlə tördilməsinə rəvac veriblər, ta düşməni nə təhər olur. Bu baxımdan, Tiq Consonun ruhu şad olsun ki, qisasımızı Şaumyanın dəstəsində qoymadı.

İndi Conson soyadına dayanaraq gələk mətləb üstünə, ingilislərin referendum keçirərək Avropa Birliyindən çıxmaq məsələsinə. Bu dəfə generalın soydaşı və soyadaşı Boris Consonun sözü keçərlilə: ingilislər onun məsləhəti ilə bayraqlarını da götürüb AB-dən çıxırlar.

Kimsə deyə bilər ki, bunun bizə isti-soyuğu yoxdur, çünki biz o birliyin üzvü deyilik. Elə deyil, əziz həmvətənlər. Böyük Britaniyanın Avropa Birliyindən çıxmasından hətta Surinamda və Qvineya-Bisauda yaşayan camaata da isti-soyuğu var. Vətəndaşları dünyaya ən çox yayılmış bir ölkə, valyutası dünyanın ən bahalı pulu olan bir dövlət, nəhayət, dili dünyada ən çox işlənən millət Avropa Birliyi kimi qüdrətli bir üstqurumu dağıdırsa, bu təsirsiz qalarmı?

Mütəxəssislərin fikrincə, aləm bir-birinə dəyəcək. Ekspertlər əminlər ki, dünyada tort torta qarışacaq. Politoloqlar isə deyirlər ki, at ürək örkən aparacaq.

Neo-jurnalistlərin sevimli ifadəsi ilə desək, bəs görəsən, ingilisləri bu addımı atmağa nə vadar edib?

Cavablar belədir: can qorxusu, təhlükəsizlik, məchul gələcək, rifah endişəsi... Uzun sözün kəsəsi, ingilislər görür ki, bu gedişlə Şərqi dövlətlərində yaşayan milyonlarla insan bir-birilə qırğına çıxacaq, axırda yarıdan çoxu Avropaya qaçacaq, ona görə də deyir, haray bəri başdan deyir, istəmərlər ki, qaçqınlar gəlib onların ölkəsinə dolsun və güllüstan bir ölkəni qanqallığa, santikanlığa çevirsin.

Açıqı, Avropanın başqa millətləri ilə müqayisədə ingilislər "Allahu əkbər"dən çox qorxurlar. 13-14 il qabaq bir kamikadze qələt eləyib metroda "Allahu əkbər" deyərək partlayış törədib, 15-20 adam öldürüb, odu-budu, ingilislər çox qorxurlar. 3-4 il bundan qabaq bir quşbeyin gənc zarafatla metroda "Allahu əkbər" deyərək qışqırırdı, ətrafdakı adamların hamısı "oh, may Qad" deyərək perronda mərmər döşəməyə uzanmışdılar.

Görünür, ingilislər qorxa-qorxa yaşamaq istəmərlər, istəyərlər heç kəs onların güllü bağçasına girməsin, heç kəsə qonşu payı verməsinlər, dava-dalaşlara qoşulmasınlar.

Əlbəttə, bunlar ülvü arzulardır. Ancaq bu arzuda olan ingilislər vaxtilə dünyanın, demək olar ki, bütün ölkələrinə girib-çıxıblar, beş qitədə müharibə aparıblar, çox ölkələri sümürüblər, ona görə də gerek çox burcutmasınlar.

Böyük Britaniyanın Avropa Birliyində (AB) qalıb-qalma-yacağı müəyyənləşdirən referendumun nəticələri məlum olub. "Brexit" tərəfdarları 16.7 milyonluq səs baryerini keçərək referendumdakı qalib gəliblər. Ümumilikdə Aİ-dən çıxmaq istəyənlər səsvermədə iştirak edənlərin 52 faizini, qalmağın tərəfdarları isə 48 faiz təşkil edib. Ölkənin baş naziri Devid Kameron referendumun nəticələrinin onun mövqeyi ilə uzlaşmadığı aydınlaşandan sonra istefa verib.

Referendumun nəticələrinin açıqlanmasından sonra dünya bazarlarında ciddi ajiotaj yaşanıb, ingilis funt sterlinqi və avro kəskin dəyər itirib. Bundan başqa, "Brexit" qərarı domino effekti yaradıb. Böyük Britaniyanın ardından daha iki Avropa Birliyi ölkəsindən analogi çağırış gəlib. Britaniyadan sonra Hollandiyanın Avropa İttifaqından çıxacağı gözlənilir.

Bəs, görəsən Britaniya xalqının verdiyi bu qərar bu ölkənin özü üçün, eləcə də Avropa Birliyi üçün hansı nəticələrə gətirib çıxaracaq?

"Yeni Müsavat"a açıqlamasında bu məsələni şərh edən **politoloq Elxan Şahinoğlu** bildirdi ki, həm Böyük Britaniyanın, həm də Avropa Birliyinin dağılmaq təhlükəsi var: "Bu referendumun nəticələrinin birbaşa olaraq, hüquqi təminatı yoxdur. Son qərarı parlament verməlidir. Ancaq Britaniya əhalisi öz rəyini ortaya qoydu və Britaniyanın baş naziri və parlament bununla hesablaşmalıdır, ümumi bir qərar verməlidir. Devid Kameronun dəstəklədiyi xətt qələbə çalmaqdan daha çoxdur. Çünki referendumun nəticəsi onun istədiyi kimi oldu. Bundan sonra artıq Brüsselə danışıqlar başlayacaq, səlahiyyətlərin paylaşdırılması müəyyən qədər vaxt aparacaq. Problem bunda deyil. Bu məsələ yəqin ki, qısa müddətə yox, 2-3 ilə həll olunacaq. Burada iki problem yarana bilər. Birinci, problem Böyük Britaniyanın özü ilə bağlıdır. Hələ bilinmir ki, bunun Böyük Britaniya iqtisadiyyatına hansı müsbət və ya mənfi təsirləri var. Bunu biz yaxın aylarda görərik. Üstəgəl, Böyük Britaniyanın özünün dağılma prosesi başlaya bilər. Çünki artıq açıqlamalar gəlir ki, Şotlandiyada müstəqillik tərəfdarları fəallaşdırlar. Onlar da referendum keçirib Britaniyadan ayrılmaq istəyərlər. Bundan başqa Şimali İrlandiya və Uelsdən eyni çağırışlar gəlir. Böyük Britaniya dağılmaq təhlükəsi ilə üzləşə bilər".

Elxan Şahinoğlunun sözlərinə görə, bundan sonra AB-ye üzv olan digər ölkələr də Böyük Britaniyanın yolunu davam etdirə bilər: "İkinci problem Avropa İttifaqının özü ilə bağlıdır. Böyük Britaniya tarixdə ilk ölkə oldu ki, Avropa İttifaqından çıxdı. İndiyədək bütün ölkələr Avropa İttifaqına daxil olurdu, heç kim ittifaqa daxil olub çıxmamışdı. Artıq bu ilk presedent baş verdi və bundan Avropa İttifaqına daxil olan digər ölkələr də yararlanmaq istəyə bilərlər. Çünki avroşkeptiklər Hollandiyada da, Fransada da və digər ölkələrdə də var. Onlar fəallaşsalar, Avropa İttifaqında da Böyük Britaniyadan sonra mərkəzdənqaçma meyilləri güclənə bilər. Tədricən Avropa İttifaqının özünün dağıl-

Böyük Britaniya Avropa İttifaqından çıxdı-bəs sonra?

Baş nazir Devid Kameron istefa verdi; daha iki ölkədən Aİ-dən çıxmaq çağırışı; İngiltərə krallığı dağılmaq təhlükəsi ilə üzləşə bilər

Elxan Şahinoğlu: "Həm Böyük Britaniya, həm də Avropa Birliyi dağılmaq təhlükəsi ilə üzləşə bilər"

Qubad İbadoğlu: "Dünya bazarları Böyük Britaniyanın Avropa Birliyindən çıxmaq qərarından sonra çalxalanır"

ma prosesi güclənə bilər. Böyük Britaniyadakı referendum buna da start verə bilər. Artıq Türkiyə də prosese reaksiya verdi. Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan da dedi ki, biz 50 ildir Avropa Birliyi ilə danışıqlar aparırıq, bizi gah çağırırlar, gah qapıya saxlayırlar. Bəlkə biz də Böyük Britaniya kimi bir referendum keçirərək, xalqın rəyini öyrənək, ya da bu məsələni bitirək və öz yolumuzla gedək. Çünki bu bizim enerjimizi alır. Mən düşünürəm ki, insanların əksəriyyəti Avropa Birliyinə üzvlük məsələsinə mənfi yanaşır. Türkiyədə belə bir referendum keçirilsə, əhali deyəcək ki, heç bizə AB lazım deyil. Türkiyə AB ilə iqtisadi və ticarət əməkdaşlığı edir və bu hər iki tərəfin xeyrinədir. Ancaq üzvlük məsələsi Türkiyə üçün elə də vacib deyil".

Azərbaycana gəlincə, ekspert bildirdi ki, bu prosesin bizim üçün siyasi mənada elə də böyük mənfi və ya müsbət təsiri olmayacaq: "Çünki Azərbaycan Avropa Birliyinə üzv olmağı qarşısına hədəf qoymur. Bizim əsas məqsədimiz Avropa İttifaqı ölkələri ilə strateji əməkdaşlığı genişləndirməkdir. Hazırda Avropa Birliyinin özü ilə də strateji

sazişin imzalanması üzərində iş gedir".

Böyük Britaniyanın Avropa Birliyindən ayrılmasının dünya və Azərbaycan iqtisadiyyatına təsirinə gəlincə, iqtisadçı ekspert Qubad İbadoğlu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, bu hadisə dünya bazarlarında yeni təlatümlər yaradıb, həm neftin, həm də avronun qiymətinə təsir göstərəcək: "Məlum hadisədən sonra bir gündə dollara nəzərən ingilis funt sterlinqi 7,18 faiz, avro isə 2 faiz bir gündə dəyər itirib, həmin gün "Brent" markalı xam neftin qiyməti isə 2 dollara qədər və ya 3,83 faiz ucuzlaşıb. Eyni zamanda, bu hadisədən sonra fond bazarlarında səhmlərin dəyərində də dəyişikliklər müşahidə olunur. Bu dəyişikliklər Azərbaycan manatının dollara nəzərən məzənnəsinə təzyiqləri də artıracaq. Dünyada dolların mövqeyini möhkəmləndirən bu cür tendensiya- lar, o cümlədən Türkiyə və Rusiya kimi inkişaf etməkdə olan ölkələrin milli valyutalarının məzənnəsinə də təsirsiz ötüşməyəcək. Dünya bazarları Böyük Britaniyanın Avropa Birliyindən çıxmaq qərarından sonra çalxalanır. Sabitliyi ilə seçilən ingilis funt sterlinqi əsas dünya valyutaları qarşısında dəyər itirir".

Britaniyanın milli valyutasının dəyər itirməsinin Azərbaycana təsirinə gəlincə, Q.İbadoğlu bildirdi ki, bu ilk növbədə Dövlət Neft Fondunun Böyük Britaniyadakı investisiyasına təsir göstərəcək: "DNF aktivlərinin 5 faizə qədərini funt sterlinqdə saxlayır. Fondun 1 milyard 150 milyon 700 min funt sterlinq aktivləri var idi. Britaniyanın Avropa Birliyindən çıxması ilə bağlı qərarından sonra funt-sterlinq 1 gündə 7.66 faiz dəyər itirib. Bu, 88 milyon funt-sterlinq və ya 115 milyon dollar itki deməkdir. Bundan başqa, Britaniyadakı referendum nəticəsində avro da 1 gündə 2.64 faiz dəyər itirib. DNF-nin aktivlərinin 35.5 faizi də avroda saxlanılır. Bu isə 10 milyard 655 milyon 800 min avro deməkdir. Belə olan halda da DNF-nin avro ilə olan aktivləri 1 gündə 281.3 milyon avro və ya 326 milyon dollar dəyər itirib. Bu iki valyuta ilə bağlı DNF-nin itkisi bütünlükdə 427 milyon dollar olub".

Brüsseldə səfərdə olan Qubad İbadoğlu bildirdi ki, hazırda Avropa Birliyi rəhbərləri xüsusi rejimdə işləyir və hadisənin mümkün fəsadlarının qarşısını almağa çalışırlar: "Hazırda Brüsseldə Avropa Birliyinin Şərq Tərəfdaşlığı Programının "Enerji təhlükəsizliyi" konfransında iştirak edirəm. Burada əsas müzakirəmiz Avropanın enerji təminatında baş verən və gözlənilən tendensiyalari qiymətləndirmək və enerji səmərəliliyinin artırılmasını müzakirə etməkdir. Konkret olaraq, Böyük Britaniyanın Avropa Birliyindən çıxmasına gəlincə, baş verənlər burada təəssüf hissi ilə qarşılanır və eləcə də məyusluq doğurur. Onun fəsadlarını aradan qaldırmaq üçün hazırda Avropa Birliyinin rəhbərliyi xüsusi rejimdə, demək olar ki, fəvqəladə rejimdə işləyirlər. Gözlənilən hələ ki, müsbət deyil, çünki artıq maliyyə və enerji bazarlarında mənfi tendensiya yaranıb. Amma bu qərar Avropa Birliyi ilə Azərbaycan arasında enerji əməkdaşlığına ciddi təsir göstərməyəcək".

"Baxış bucağı"

Ötən həftə ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri, Almaniyanın xarici işlər naziri Frank-Valter Ştaynmayer Ermənistanından sonra Azərbaycana gəldi və burada rəsmi şəxslərlə bir sıra görüşlər keçirdi. ATƏT sədrinin Bakının Ramana qəsəbəsində salınmış Şuşa şəhərciyində yerləşən Nizami Gəncəvi adına Xankəndi şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbin həyətində Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsindən olan məcburi köçkünlərlə görüşü isə birmənalı qarşılanmadı.

Xüsusilə də münafişənin həllinə təşəbbüs göstərəcəyini bəyan edən sədr neinki media mənsubları, hətta məcburi köçkünlərlə açıq söhbətdən də yayınması səbəbindən tənqidlərə hədəf oldu. Görüşdə iştirak etmiş "Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcması" İctimai Birliyinin sədri, Şuşa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Bayram Səfərova bu mövzuda başlayan söhbətimizdə Qarabağ ətrafında yaranmış son durumdan geniş danışdıq.

- Bayram müəllim, ATƏT sədrinin mətbuat nümayəndələri və Qarabağ qaçqınları ilə təmasdan yayınmasının səbəbi, yaqin ki, sizə ayağıdır...

- Yox, bu məsələ mənim səlahiyyətimdə deyil ki, ona deyim harada, kiminlə görüş. Amma əhali ilə də görüş olub.

- Elə isə niyə qaçqın və məcburi köçkünlərə sözlərini demək imkanı yaradılmayıb?

- Kim deyir onu? Bizimkilər sözünü deyib, sual verib, onlar da cavab verib.

- Bu kimi səfərlər, görüşlər çox olub. ATƏT-in yeni sədrinin səfərindən sonrakı qənaətiniz necədir?

- İndiyə qədər görüşdüyüm adamlar içərisində ilk dəfə o dedi ki, "status-quo dəyişməlidir". Amma mənə ümid o vaxt yaranacaq ki, gedib doğma Şuşamda oturaçağam.

- Bildiyimə görə, Azərbaycan və ermənilərin görüşünün keçirilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etmişsiniz. ATƏT sədri bu görüşü təşkil edəcəkmiz?

- Biz həmişə belə görüşlərdə icmaların görüşünün təşkilini xahiş edirik. Təbii ki, Ermənistanadakı rejim kimsəni bizimlə görüşməyə qoymaz. Bu görüşə gələn erməninin başına oyun açarlar. Biz yenə də təklifimizi verdik ki, belə bir görüş üçüncü ölkədə təşkil edilə, yaxşı olar. Fərhad müəllim (Bədəlbəyli-red.), Rövşən müəllim (Rzayev-red.) bu barədə fikirlərini dedilər.

- ATƏT sədri sizə Dağlıq Qarabağa getməyi, orada görüşlər keçirməyi təklif etdimi?

- Yox. Mənə gənclərin Qarabağa getmək istəyinin olub-olmaması barədə sual olundu. ATƏT sədrinə dedim övladlarımız, nəvələrimiz hər gün soruşurlar ki, bəs, biz Qarabağa nə vaxt qayıdacağıq? Ancaq indiki şərtlər daxilində orda görüşə qarantıyanı kim verə bilər? Mən müşahidə etdim ki, ATƏT sədri vəziyyətin düzəlməyinə çalışır. Əgər o, separatçı rejimlə görüşmək üçün Qarabağa getmədisə, demək, Azərbaycan qanunlarına hörmət edir.

- Belə hesab olunur ki, gərək ATƏT sədrini normal şəraitdə yaşayan köçkünlərlə yox, yataqxanalarda ağır vəziyyətdə yaşayanlarla görüşdürəydiniz...

di. Onsuz da dünya Azərbaycana paxıllıq edir, biri də papa olsun.

- Bu da var ki, Qarabağ məsələsində vasitəçiliyi xristian ölkələri həyata keçirir. Belə olan halda problemin həllində ədalətli mövqə gözləmək olarmı?

- Dünyada ədalətli mövqəmi var? Bəs, ədalətsizlik oldu-

vasitəsilə ordaki həyatı izləyirik. Hakimiyyət erməni xalqını aldadıb, indi də vəziyyətdən çıxış yolu tapa bilmir.

- Bəs, bu aldadılan, çətin durumda yaşayan sadə ermənilər torpaqların azad edilməsini istəyirmi?

- Sadə ermənilər lap belə sinov gedirlər, ürəkləri gedir ki, gəlib Azərbaycan ərazisində

ləri talamaqda davam edirlər...

- Daha bu, bizim taleyimizə, qismətimize yazılan bir məsələdir. İnşallah, biz yenə də yurdumuza qayıdıb Qarabağımızı bərpa edəcəyik. Biz ora qayıtmalıyıq, mütləq qayıtmalıyıq.

- Bayram müəllim, Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin

da, ya da Şuşa türməsinə saxlanılır.

Bizim hər birimizin, istənilən zaman öz torpaqlarımıza getmək hüququmuz var. Biz bilir ki, hətta İkinci Dünya müharibəsi zamanında, faşistlərin işğal etdiyi ərazilərin sakinləri də öz ev-əşiyində yaşayıb. Ermənilərin bu hərəkəti faşizmdən də sərtir. Elə onlar özləri də bunu sübut etdilər, faşizmə xidmət edən heykəlini qoydular.

- Dünyanın aparıcı paytaxtları Qarabağa bağlı təşəbbüslərlə çıxış edir, hərəkətilik var. Bəs, bu dəfə danışıqlar ciddi nəticə verməsə, Azərbaycan nə etməlidir?

"Mən doğma Şuşama qayıtmalıyam, vəssalam!"

Bayram Səfərov: "ATƏT sədrinə dedim övladlarımız, nəvələrimiz hər gün soruşurlar ki, bəs, biz Qarabağa nə vaxt qayıdacağıq"

"Onsuz da dünya Azərbaycana paxıllıq edir, biri də papa olsun"

- ATƏT sədri bilmirmi ki, bizdə kim necə yaşayır? Almaniyanın xarici işlər naziri uşağıdır, bilmirmi nə var, nə yox? Avropa 100 min qaçqının öhdəsindən gələ bilmir, bilmirmi ki, Azərbaycanın 1 milyon 200 min qaçqını, köçkünü var? Ona dedik ki, dövlət imkan dairəsində bu insanlara şərait yaradır, lakin bizim əhali hətta çadırlarda yaşamağa da hazırdır, tək öz doğma torpaqlarına qayıtmaq istəyir.

- Bu günlərdə Roma papası Ermənistandakı davranışları və dedikləri ilə bizlərin heysiyyətinə toxundu. Xüsusilə də Azərbaycana səfər edəcəyini və "bir parça torpağa" görə vuruşmağa gərək olmadığını deyəcəyini bildirməsi siz tərəfdən necə qarşılandı?

- Ay qardaş, mən birçə şey bilərəm ki, bizim ölkəmizin rəhbəri var və həmişə də "Azərbaycanın ərazi bütövlüyü toxunulmazdır" sözünü deyib, xalqın arzusunu, istəyini bütün dünya ictimaiyyətinə çatdırıb. Mən onu bilərəm ki, Azərbaycan xalqı və Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyev heç zaman Azərbaycan torpağının kimsə verilməsinə razı ola bilməz! Cənab prezident hər zaman deyib ki, bir qarış Azərbaycan torpağı da başqasına verilməz, Azərbaycan ərazilərində ikinci erməni dövləti yaradıla bilməz! Bu mövqə mənim üçün kifayətdir.

- Roma papası sentyabrda Bakıya gələcək. Onun Azərbaycana səfər etməsinə münasibətiniz necədir?

- Gəlir, gəlsin də. Gələndə cavabını verərik. Qabaqcadan mən ona nə deyə bilərəm ki?

- İcma rəhbəri kimi onun dediklərinə niyə heç bir münasibət bildirmədiniz?

- Mənim onun dediyinə nə münasibətim olacaq ki? Roma papası neyləyənə ki? Özü də Roma papası xristianı qoyub müsəlmanı dəstəkləməyəcək-

şü üçündür ki, 20-25 ildir ev-əşiyimizdən didərgin düşmüşük də. Ədalət olsaydı, bu məsələ 25 il davam edərdimi? Ədalət yoxdur ki, bu, belədir. İkili standartdır. Heç onlar Ermənistanın işğalçı olmasını dilə gətirmirlər. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyırlar, amma Ermənistanın işğalçılığından danışmırlar. Hamısı Ermənistanə kömək edir. Mən cənab prezidentimizə, bir də Azərbaycan xalqına və ordusuna arxayınam.

- Aprel əməliyyatlarından sonra heç yolunuzu Qarabağ tərəfdən, təmas xəttindən saldınız mı?

- Bəli, əlbəttə, olmuşam. Hər gün də ordaki vəziyyətdən xəbər tuturam. Aprel hadisələrinə görə hər birimiz sevindik və bütün dünya bildi ki, Azərbaycan əsgəri nə gücdə, nə qüvvətdədir. Ali Baş Komandanın orduya diqqəti, qayğısı bütün xalqımız və dünya ictimaiyyəti tərəfindən görüldü. Bizim sərhəd zonalarımız var və həmçinin Şuşa polisi 1992-ci ildən Tərtər rayon tərəfdəki ərazidə çalışır. Mən sizin qəzetiniz vasitəsilə bütün polislərimizi peşə bayramları münasibətilə təbrik edirəm, başda cənab nazir Ramil Usubov olmaq şərtilə, onlara can sağlığı, uğurlar arzulayıram. Qarabağ döyüşlərində bizim qeyrətli övladlarımız şəhid olub, onların içərisində polis əməkdaşları da var. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin.

- Prezidentlərin görüşündən sonra Serj Sərkisyan Qarabağa gəldi. Sizcə, onun gəlişində məqsəd nə idi?

- Erməni bir belədir, gəldi ki, vəziyyəti öyrənsin. Allah qoysa, o, dəmir barmaqlıqlar arxasından baxacaq. Sərkisyan bütün hakimiyyəti dövründə xalqı aldadıb. Ermənistandakı insanların yaşayışı göz qabağındadır. Yəni Ermənistan-

dakı yaşayış bəllidir. Televiziya

"Almaniyanın xarici işlər naziri uşağıdır, bilmirmi nə var, nə yox?"

çalışsınlar, Azərbaycanın naz-nemətlərini yesinlər, burada ustalığını, fəhləliliyini etsinlər, əmək haqqı alsınlar, gedib normal yaşasınlar. O qədər erməni gəlib Bərdədə, Ağdamda, Ağcabədidə işləyib qayıdanda "gilas" da deyə bilmirdi - "icazə verin, bir vedrə gülas aparım" deyirdi.

- İcma rəhbəri və ya Şuşanın icra başçısı olaraq sizə müraciət edən ermənilər olub mu?

- Övvəllər olub, son vaxtlarda belə müraciətlər yoxdur. Olsa da, bunu mətbuata açmaq olmaz. Çünki Ermənistan belə adamları tapıb cəzalandırırlar.

- Bəs, Qarabağda yaşayan ermənilərin sayı barədə məlumatlısınız mı? Xüsusilə də aprel döyüşlərindən sonra onların durumu, əhvalı necədir?

- Qarabağda bacarıqlı, iş görə adam qalmayıb. Separatçı rejimin təmsilçilərindən başqa əli iş tutan adamlar orada yaşamır. Belələri Qarabağda nə edəcək, zavodu, fabriki, pul-parası yox.

- Amma Qarabağdakı sərvət-

- Hələ ki, söhbət sülh danışıqları ətrafında gedir. Cənab prezident də münafişənin sülh yolu ilə həllinə üstünlük verir. Mən də məsələnin dinc yolla həlləməsinə istəyirəm. Bütün Azərbaycan məsələsinin dinc həllinin tərəfdarıdır. Amma sülh olmayandan sonra söz Azərbaycan əsgərinindir. Var olsun, sağ olsun Ali Baş Komandanımızı və Azərbaycan əsgərini! Allah qorusun! Aprel hadisələrində hərbi yaş çatmayan uşaqlar var idi ki, döyüşlərə getmək üçün mənə, bizim komissarlığa müraciət edirdilər.

Mən hər gün öz yurduma dönəcəyim günün həsrindəyəm. Mən doğma Şuşama qayıtmalıyam, vəssalam! Torpaqlar erməni işğalından azad olunmalıdır!

- Dünya gücləri 5 rayonun qaytarılmasından daha çox danışıq, Şuşanın, Xankəndinin qaytarılmasından isə bəhs edilmir. Bu, sizi narahat edirmi?

- Mən dünya ölkələrinin dediklərinə ikinci dərəcəli məsələ kimi baxıram. Hesab edirəm ki, möhtərəm prezidentimiz hansı qərarı qəbul edərsə, biz onu dəstəkləməliyik. Çünki cənab prezidentimiz Azərbaycan xalqını işıqlı, uğurlu gələcəyə aparır.

- Bəs, Dağlıq Qarabağda referendum keçirilməsinə razılışmaq olarmı?

- Referendum bütün Azərbaycan ərazisində keçirilə bilər. Həmçinin, Azərbaycanın əhali Dağlıq Qarabağa qayıdandan sonra referendum keçirilə bilər. Mən Şuşada olmalıyam, xocavəndli, xocalılı, digərləri yurduna dönməlidir, Ağdərənin əhalisi öz yerinə qayıtmalıdır. Dağlıq Qarabağın Azərbaycanlı əhalisinin sayı 90 mindir. Ermənilər isə çox azdır, 20-30 min ola, ya olmaya. Mən əminəm ki, torpaqlar azad ediləndən sonra ordan didərgin salınmış Azərbaycanlı əhalinin 100 faizi doğma yurduna qayıdacaq. Ancaq görək ermənilər qayıdacaq mı? Erməni bu gün yaxşı bilir ki, bu torpaq Azərbaycanındır. Bilirlər ki, o torpağın yiyəsi var, bir gün gələcək...

□ Elşad PAŞASOY

Rusiyanın ardınca Fransada da "erməni soyqırımı"nı inkar edənlerle bağlı məsələ gündəmə gətirilib. Parlament qondarma soyqırımı inkar edənlərə qarşı cəza növünü nəzərdə tutan qanun layihəsini bəyənib. Qanunverici orqanın aşağı palatası hökumətin təqdim etdiyi "Bərabərlik və vətəndaşlıq" haqqında qanun layihəsinə düzəlişi qəbul edib.

Düzəlişə görə, "erməni soyqırımı" faktını inkar edənlərə cəza tətbiq ediləcək. Qanun layihəsində xüsusi qeyd olunur ki, "erməni soyqırımı"nı tanımayanları bir il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzası və 45 min avro cərimə gözləyir. Qanun layihəsi baxılmaq üçün Senata təqdim ediləcək.

Qeyd edək ki, Fransa prezidenti Fransua Olland bu ilin yanvarında Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin keçmiş sədri Jan-Pol Kostaya "erməni soyqırımı"nı inkar edənlərə qarşı cəza nəzərdə tutan yeni qanun layihəsini işləməyi tapşırırdı. Fransanın erməni təşkilatlarının Koordinasiya Şurasıyla keçirdiyi ənənəvi illik görüşün gedişində Olland bu barədə ən tanınmış hüquqşünasa - Jan-Pol Kostaya tapşırıq verdiyini qeyd edib. Prezident "erməni soyqırımı"nın inkarı üçün cəza nəzərdə tutan yeni qanun layihəsinin ölkənin qanunverici sistemində ləyaqətli yeri tutacağına ümid etdiyini bildirib.

Doğrudur, qərar hələ parlamentin aşağı palatasında qəbul edilib və Senat bunu ləğv etmək səlahiyyətinə malikdir. Amma ekspertlərin ehtiyatı Senatın qanun layihəsini təsdiqləyəcəyini düşünür. Heç şübhəsiz ki, bu qərarın qəbulu təkcə Türkiyəni deyil, Azərbaycanı da ciddi şəkildə narahat edəcək. Xüsusilə, "erməni soyqırımı"nı inkar edənlerle bağlı qərarın qəbulunun Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri arasındakı növbəti

Fransadan Türkiyə və Azərbaycana zərbə - prezidentlərin Paris görüşü təhlükədə

Fransua Ollandın təşəbbüsü ilə həmsədr ölkənin parlamenti "erməni soyqırımı"nı inkarla bağlı qanunu təzədən təsdiq edib...

görüşün Parisdə təşkil olunacağı ilə bağlı fikirlərin səsləndiyi bir zamana təsadüf etməsi ölkəmizin bu məsələdəki rolunu gündəmə gətirir. Ekspertlər həmin görüşə qədər Senatın bu qərarı təsdiqləyəcəyi halda, Azərbaycan tərəfinin görüşdən imtina edə biləcəyini vurğulayırlar.

Politoloq Elxan Şahinoğlu Fransada "erməni soyqırımı"nın gündəmə gətirilməsinə Almaniyadan pas verildiyini düşünür: "Fransada onsuz da "erməni soyqırımı" qəbul olunub. Amma indi daha sərt addım atmaq is-

təyirlər. Fransada bu proseslər hər zaman prezidentlərin səlahiyyət müddətləri başa çatan zamanlar başlayır. Bu qərarın Senatdan keçmə ehtimalı var. Yəni də məsələ Konstitusiyaya Məhkəməsinə dirənəcək, orada da nə olacaq, məlum deyil. Yəhudi soyqırımı ilə bağlı onsuz da belə bir qanun layihəsi var. Sadəcə, ora "erməni soyqırımı"nı da əlavə etmək istəyirlər. Bu dəfə alınmasa belə, gələcəkdə bu inkar məsələsinin qəbulu mümkündür. Avropa dövlətləri faktiki ikiüzlü siyasət yeridərək, Türkiyə əleyhinə blok

formalaşdırıblar. Maraqlıdır, Avropa Birliyi nə qədər inandırıcı olmasa da, Türkiyəni sıralarına qəbul etsə, Avropa dövlətləri yenə də bu siyasətlərinə sadıq qalacaqdılar? Britaniyanın istefa verən baş nazirinin Türkiyənin 3 min ildən sonra da ittifaqa üzv olmayacağı ilə bağlı fikirlərini nə qədər tənqid etsək də, o düzünü deyib. Artıq Türkiyə siyasətini qətiləşdirməlidir. Türk xalqı Avropa Birliyinə üzv olub-olmamaqla bağlı referendum getməlidir".

Politoloq Fransada bu qərarın qəbulunun Türkiyə və

Azərbaycanla münasibətlərə güclənir. Amma erməni lobbiciddi təsir etməyəcəyini düşünür: "İqtisadi münasibətlər daim üst səviyyədə olur. Azərbaycan prezidentinin Paris görüşündən imtina etməsinə inanmıram. Almaniyaya məlum qondarma soyqırımı qəbulundan iki gün sonra Azərbaycan prezidenti Almaniyaya səfər etdi. Bu səfər əvvəlcədən planlaşdırılmışdı. Amma İlham Əliyev bir jest etdi ki, alman parlamentində olacaq görüşdən imtina etdi. Düşünürəm ki, prezident Paris görüşündən imtina etməsə də, Senat rəhbərliyi ilə görüşdən imtina edər. Əgər səfərə qədər sənəd Senat tərəfindən qəbul olunarsa, son zamanlar Azərbaycan Fransada lobbifor-

mələr minlərlə insanı cəzalandıracaq? Əgər bu olarsa, həmin ölkələrin özləri çətin duruma düşəcəklər".

□ Cavansir ABBASLI

Elxan Şahinoğlu

laşdırmağa başlayıb. Bunun nəticələri də var. Əvvəllər Fransa tamam ermənipərəst idisə, indi bu müəyyən qədər azalıb. İqtisadi əlaqələrimiz

məqsəd qoyarsa, bəlkə də bu, onlar üçün digər yerlərlə müqayisədə çox asan olar. Ancaq Rusiya hədəfə götürülmür. Çünki terror qruplaşmasının qarşısında tamam başqa məqsədlər var. Daha doğrusu, İŞİD-dən daha çox bunu idarə edən dövlətlərin planları başqadır. O dövlətlərin içində müəyyən dərəcədə Rusiyanın da payı var. Nə qədər Bəşər Əsəd rejimini müdafiə etsələr də hələ bilmək olmaz ki, İŞİD-lə bağlı onların nələr var. Çünki bir əsas qeyd edirik ki, qruplaşmanın tərkibində Rusiya vətəndaşı olan xeyli sayda insan var. Bu say, qruplaşmanın tərkibində olan azərbaycanlıların sayından dəfələrlə çoxdur. Bunları müqayisə belə etmək olmaz".

Ekspertə görə, İŞİD-in təhdidləri sırf siyasi xarakter daşıyır: "Terrorun əsas xarakterik xüsusiyyətlərindən biri olaraq, məqsəd ölkələri daim qorxuda, şiddətdə saxlamaqdır. Bir zamanlar onlar Azərbaycanda da konkret adamları hədəf göstərməklə bildirdilər ki, həmin şəxsləri məhv edəcəyik. İŞİD-in çənbəri daraldıqca onlar artıq hədəflərini başqa ölkələrə keçirirlər. Yeni konkret olaraq Mosul istiqamətində İŞİD-ə qarşı müəyyən işlər görüldüyünə görə onlar da hədəflərini dəyişirlər. Zərbələr aldıqca, bu işdə iştirak edən dövlətləri hədəfə alırlar. Lakin başa düşürlər ki, Rusiyani bu istiqamətdə qıcıqlandırmaq, hədəfə

götürmək o deməkdir ki, rus təy-yarələri yenidən bombardmanı intensivləşdirəcəklər. Bu isə daha çox adamların qırılması deməkdir. Həm də bir məsələ var ki, Rusiya islam dövləti deyil, İŞİD-in əsas hədəfində daha çox ətrafdakı müsəlman dövlətləri yer alır. Lakin onlara qarşı böyük saldırlar olduğu zaman yeri gələndə Fransanı, Amerikanı da hədəf götürürlər. Rusiya ilə bağlı isə konkret işlər görmürlər. Bu baxımdan bütün terror təşkilatlarının arxasında bu və ya digər dövlətlərin olması, tamamilə mümkündür, o cümlədən İŞİD-in adını çəkmək olar".

Ekspertin fikrinə, birbaşa İŞİD-in arxasında elə Rusiyanın durduğunu söyləmək də olmaz: "Rusiya yeri gələndə İŞİD-ə qarşı əməliyyatlar keçirir, terrorçuları bombalayır. O zaman belə addım atırlar ki, Əsəd rejiminə qarşı təhlükə yaranır. Ancaq İŞİD-in içində Rusiyaya informasiya ötürənlərin olması birmənalıdır. Rusiya kəşfiyyatı hər zaman güclü olub. İndi bu, belədir. Rusiya kəşfiyyatı dünyanın ən güclü kəşfiyyatlarından biridir. Keçmiş kəşfiyyat məktəbi hesab olunan KQB-nin prinsip və sistemləri hələ də davam etdirilir və bu da qeyd etdiyim kimi, dünyanın ən güclü kəşfiyyat sistemlərindən biridir. Təbii ki, İŞİD-in Rusiyaya əlinin çatmamasının səbəbləri arasında bu faktor da özünü göstərir".

□ Əli Rais

Avropanı, Türkiyəni qana boyayan İŞİD-in "əli" niyə Rusiyaya çatmır?

İlham İsmayıl: "Qruplaşmanın tərkibində Rusiya vətəndaşı olan xeyli insan var, üstəlik Rusiya kəşfiyyatı güclüdür"

Son günlər dünya ictimaiyyətində İŞİD terror təşkilatının fəaliyyətini əks etdirən və hədəfində olan ölkələrin adları qeyd olunan xüsusi qrafik yayılıb. Qrafikə görə, 1-ci hissədə İŞİD-in tam nəzarətində və gizli məkanların olduğu bölgələr göstərilir.

Qrafikdən belə məlum olur ki, bu bölgələr Suriya və İraqdır və onlar ən çox da burada fəaliyyət göstərirlər. 2-ci hissədə orta dərəcədə nəzarət edilən ərazilər qeyd edilir. Burada artıq 10 ölkənin adı çəkilir: Orta Asiyada Əfqanıstan, Yəmən, Afrikada Somali, Nigeriya, Niger, Şimali Afrikada Misir, Liviya, Şərqi Avropada Çeçenistan, Dağıstan, Uzaq Şərqdə isə Filippin. 3-cü hissədə İŞİD-in gizli fəaliyyət göstərdiyi 7 ölkənin adı sıralanır və bunların çoxu son vaxtlarda terror təşkilatının hədəfi olub: Səudiyyə Ərəbistanı, Türkiyə, Əlcəzair, Fransa, Tunis, Livan, Banqladəş.

Lakin maraqlı hal budur ki, İŞİD, son zamanlar ona qarşı

əməliyyatlar təşkil edən iri ölkələri, xüsusilə də Rusiyani hədəfə almır. Və ya ala bilmir. Bəllidir ki, ötən aylarda Rusiya İŞİD-ə qarşı bir neçə hərbi əməliyyat keçirib. Hətta Rusiya terrorçuları zəiflətmək üçün Xəzər dənizinin İran sektorundan da istifadə edib qruplaşmanın üzvlərinin olduğu yerləri raket atəsinə məruz qoyub. Belə olan təqdirdə bəs nə səbəbə İŞİD-in əli Avropadan, Türkiyədən fərqli olaraq Rusiyaya çatmır?

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan təhlükəsizlik üzrə ekspert İlham İsmayıl bir çox məqamlara toxundu: "Ərəb dünyasından sonra İŞİD-də ən çox, demək olar ki, Rusiya vətəndaşı

İlham İsmayıl

təmsil olunur. Təbii ki, həmin şəxslərin içində Rusiyanın xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları da var və onlardan informasiya alırlar. Şimali Qaf-

qazdan, Rusiyanın müxtəlif yerlərindən xeyli sayda adam İŞİD-in içindədir. Əgər adını çəkdiyimiz terror qruplaşması Rusiyani hədəfə almağı qarşıya

Azərbaycan ordusunun blits-zəfəri ilə başa çatmış apreldəki 4 günlük müharibənin bu gün 3 ayı tamamlanır. Ötən müddət Dağlıq Qarabağ itilafının həllində dönüşə nail olunmaq üçün yetərli hesab olunsada, sülh nizamlanması prosesində irəliləyişə hələ ki, nail olunmayıb.

Doğrudur, aprel hadisələrinin sonra ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədr dövlətləri səviyyəsində vasitəçilik səyləri, diplomatik fəallıq artıb, Vyanada və Sank-Peterburqda Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin iştirakı ilə bir ayda iki dəfə yüksək səviyyəli görüşlər keçirilib. Amma əfsus ki, nəticə əvvəlkdir - nəticəsizlik. Bu da sövq-təbii müharibə variantını gündəlikdə saxlayır.

Amma ümidlər ciddi idi ki, beynəlxalq birlik, nəhayət, işğalçı Ermənistanı zəbt elədiyi Azərbaycan torpaqlarını azad etmək üçün ciddi təzyiqlər göstərəcək. Təzyiqlər isə hələlik yoxdur. Əvəzində təmas zonasında atəşkəsə nəzarət mexanizmlərini gücləndirmək təklifləri səslənib ki,

bu da müstəsna olaraq təcavüzkarın maraqlarına xidmət edir.

Azərbaycan isə bununla bağlı rəsmi mövqeyini qəti şəkildə ortaya qoyub ki, belə mexanizmlər yalnız real sülh prosesi ilə paralel, ərazilərin azad edilməyə başlaması ilə eyni vaxtda tətbiq oluna bilər. Son olaraq prezident İlham Əliyev Ordu Günü ilə bağlı rəsmi Bakının mexanizmlərlə bağlı prinsipial mövqeyini növbəti dəfə ortaya qoyub.

Bu arada işğalçı ölkənin prezidenti Serj Sarkisyan ABŞ prezidenti Barak Obamaya aprel döyüşlərindən danışdı. Ermənistan prezidentinin mətbuat xidmətinin yaydığı məlumata görə, Obamaya ölkənin Müstəqillik Gü-

4 günlük müharibədən 3 ay

“Ötdü, əsas nəticə - nəticəsizlik...”

Böyük Sülh Sazişi üçün itirilmiş qiymətli zaman geridə, əldən buraxılan daha bir fürsət isə tarixdə qalır; aprel döyüşləri danışıqlar prosesinə təsirsiz də ötürməyib...

nü münasibəti ilə ünvanladığı müraciətdə o, Qarabağ münaqişəsinin həllində ABŞ-in rolundan da söz açıb.

Sarkisyan bildirdi ki, Ermənistan üçün Dağlıq Qarabağ probleminin sülh nizamlanması prosesində Minsk Qrupu həmsədrələrindən biri olaraq ABŞ-in iştirakı çox əhəmiyyətlidir. “Aprelin əvvəlində başlanan genişmiqyaslı hərbi əməliyyatlarda ABŞ-in izlədiyi diplomatik yol onun məsələnin həllindəki əhəmiyyətini göstərdi. ABŞ bu prosesdə böyük rol oynayır” - Ermənistan prezidenti bildirdi. Sarkisyan deyib ki, Birləşmiş Ştatların digər həmsədr ölkələr - Rusiya və Fransa ilə birlikdə bu regionda möhkəm və uzunmüddətli sülhün yaranması üçün öz aktiv vasitəçilik missiyasını davam etdirəcəyinə ümid edir.

İşğalçı ölkə başçısının Obamaya məktubundakı bəzi sətiraltı məqamlar diqqət çəkir. Əvvəla, aprel döyüşlərinin dayandırılmasında ABŞ yox, Rusiya həlledici rol oynayıb, özü də erməni tərəfinin ısrarlı xahişi ilə. Təcavüzkar ölkənin Rusiyadan əsas incikliyi də məhz Moskvanın aprel olayları zamanı Ermənistanın tərəfini tutmaması, neytrallıq göstərməsi ilə bağlıdır - hansını ki, İrəvan vaxtaşırı bürüzə verməyə çalışır.

O vaxtdan İrəvan Rusiyadan incikliyi ABŞ-a, Qərbə reveranslar ilə kompensasiya etməyə səy edir. Eyni zamanda bununla Kremlə əslində xəff mesaj göndərir ki, öz maraqları naminə lazım gələrsə, Rusiya ilə strateji müttəfiqliyi istənilən an Amerikaya, Qərbə dəyişə bilər. Yəni rusları satmağa hazırdır. Əksər analitiklər emindir ki, günün birində məhz belə də olacaq.

Zatən, Amerika da buna can atır, Ermənistanı Rusiyanın hərbi-siyasi təsir dairəsindən çıxarmağa səy edir. Amma hələ ki, nəticəsiz. Çünki Rusiya Ermənistanda hələ ki, çox güclüdür, orada böyük hərbi kontingent saxlayır, işğalçı ölkənin iqtisadi-energetik sferası əsasən Rusiyanın nəzarətindədir, Ermənistanın xarici sərhədləri belə rus hərbiçilər tərəfindən qorunur.

prezident Fransua Olland ötən həftəsonu saxta erməni soyqırımını inkara görə cəza nəzərdə tutan qanun layihəsini parlamentə təqdim edib və artıq sənəd aşağı palatanın təsdiqindən keçib, qalır Senat. Maralıdır ki, bu təşəbbüs Ollandın prezidentlərin növbəti görüşünün Parisdə keçirilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etdiyi məqama təsadüf edib.

İndi o saxta soyqırımla bağlı təşəbbüs hara, bu görüş təşəbbüsü hara? Dövlət səviyyəsində qatı ermənipərəst mövqə sərgiləyən bir dövlət Dağlıq Qarabağ məsələsində ədalətli arbitrlərmi və onun prezidentlərin

görüşünü təşkil etməsinin hansı pozitiv nəticəsi olacaq? Sual ritorikdir.

Amma nə yaxşı ki, Azərbaycan Ordusu aprel döyüşlərində göstərdiyi şücaəti ilə vasitəçi dövlətləri hər halda sülh nizamlanması yönündə hərəkətə gətirə bilib.

“Aprel döyüşləri danışıqlar prosesinə təsirsiz ötürməyib”. Prezident Administrasiyasının rəhbərinin müavini Novruz Məmmədov bunu ANS-ə eksklüziv açıqlamasında bildirdi. Onun sözlərinə görə, bu döyüşlər münaqişənin dondurulmamış olduğunu sübut edib.

“Son hadisələrdən, Ermənistan tərəfinin törətdiyi təxribatdan dünya gördü ki, bu münaqişə dondurulmuş münaqişə deyil və qəfil alışıb yana bilər. Bundan başqa, Azərbaycan prezidentinin müxtəlif ölkələrlə, həm Avropa, həm Rusiya, həm Türkiyə, həm də İranla apardığı siyasət göstərir ki, 25 ildir davam edən münaqişənin həllinin vaxtı çatıb. Bu münaqişənin həllinə bu gün çox böyük diqqət var. Beynəlxalq aləmdə, beynəlxalq münasibətlərdə, həm həmsədr, həm də həmsədr dövlətlərinin rəhbərlərinin mövqeyindən görünür ki, irəliləyişə bir addım atmaq cəhdi var”, - deyir Novruz Məmmədov vurğulayıb.

ATƏT PA-da Azərbaycanın Qarabağla bağlı təklifi qəbul olunub

Tiflisdə keçirilən ATƏT Parlament Assambleyasının (PA) sessiyası çərçivəsində Siyasi və Təhlükəsizlik məsələləri üzrə ümumi komitənin iclasında qətnamə layihəsinə əlavələr və təkliflər müzakirə edilib. Sessiyada Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Tahir Mirkişili təklif ilə çıxış edib.

T.Mirkişili ATƏT-ə üzv bir neçə ölkədə “dondurulmuş” münaqişələrin həllinin uzadılmasına görə ciddi narahatlığını bildirib və münaqişələrin suverenliyə, ərazi bütövlüyünə və dövlət müstəqilliyə, həmçinin bu dövlətlərin demokratik inkişafına maneə olduğunu və regional əməkdaşlığa və inkişafa çətinlik törətdiyini vurğulayıb. Səsvərmə zamanı komitə iclasının çoxluq üzvü Azərbaycanın ATƏT PA-nın Siyasi və Təhlükəsizlik məsələləri üzrə ümumi komitəsinin iclasında qəbul edilən qətnamə üçün təklif etdiyi 4-cü maddə üzrə olan bu düzəliş qəbul edilib.

Ermənistan nümayəndəsi Azərbaycanın qətnaməyə verdiyi təklifin əleyhinə səslər verib. Ermənistan nümayəndəsinin 6-cı düzəliş maddəsi üzrə “beynəlxalq hüquqla təsbit olunmuş sərhədlər çərçivəsində” təklif etdiyi düzəliş qəbul olunmayıb. Azərbaycan nümayəndəsi həmçinin Ermənistan nümayəndəsinin düzəlişi ilə bağlı çıxış edərək bu düzəlişin BMT-nin qəbul etdiyi sənədlərə və ATƏT-in Helsinki Xartiyasına zidd olduğunu bildirib.

Yasamal rayonu, "Qanlı göl" ərazisində yaşayan, Füzuli rayonundan məcburi köçkün olan Rəna Babayeva evinin heç bir xəbərdarlıq edilmədən, kompensasiya verilmədən uçurulmasından şikayət edir.

Redaksiyamıza müraciət edən şikayətçi deyir ki, 1993-cü ildən kiçik bir daxma tikərək həmin ərazidə məskunlaşıb. Bu müddət ərzində dəfələrlə onları heç bir sığınacaq vermədən həmin daxmadan çıxarmaq istəyiblər. 2014-cü ildə isə oğlunu evləndirib ayırmaq üçün kiçik daxmasının yaxınlığında 130 kvadratmetrlik yeni bir ev tikib. Evin tikinti xərclərini qarşımaq üçün isə, bankların birindən 20 min dollar pul götürüb.

Şikayətçinin sözlərinə görə, evin tikildiyi 4 ay ərzində nə icra hakimiyyətindən, nə də MİS-dən heç kim gəlib onları narahat etməyib. Lakin ev tikilib başa çatdıqdan sonra Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri ailə üzvləri işdə olduğu vaxtda heç bir xəbərdarlıq etmədən gəlib həmin yeni tikilini dağıdıblar. İşdən evə dönməyə Babayevlər ailəsi isə borc hesabına tikdikləri evin xarabalıqları ilə qarşılaşdıblar.

R.Babayeva prezident İlham Əliyevin qərarını xatırladaraq bildirir ki, tikilib başa çatmış ev heç bir halda kompensasiya verilmədən uçurula bilməz. İki ildir mülkiyyət hüquqlarını təmin etməyə çalışan

Yasamalda 7 nəfərlik şəhid ailəsinin evi xəbərdarlıqsız uçuruldu

Rəna Babayeva: "İşdən qayıdıb təzə tikdiyim evimin dağıntıları ilə qarşılaşdım..."

Rəna Babayevanın cəhdləri isə heç bir nəticə verməyib: "24 ildir birotaqlı kiçik mənzildə yaşayırdıq. Ailəmiz 7 nəfərdən ibarətdir. Böyük oğlumun 32, kiçiyin isə 30 yaşı var. Evimiz darısqal olduğundan böyük oğlum ailəsi və iki uşağı ilə birlikdə qayınatasının evinə sığınmış və orada çətinliklə yaşayırdı. Kiçik oğlum isə 4 ildir ki, nişanlıdır və onu evləndirmək üçün nə bir daxmam, nə də maddi imkanım var. Bankdan borc götürüb geniş bir ev tikmişdim ki, oğlanlarımı evləndirib yerləşdirim. Həmin evi də

darmadağın etdilər. Material isə heç bir nəticə verməyib: "24 ildir birotaqlı kiçik mənzildə yaşayırdıq. Ailəmiz 7 nəfərdən ibarətdir. Böyük oğlumun 32, kiçiyin isə 30 yaşı var. Evimiz darısqal olduğundan böyük oğlum ailəsi və iki uşağı ilə birlikdə qayınatasının evinə sığınmış və orada çətinliklə yaşayırdı. Kiçik oğlum isə 4 ildir ki, nişanlıdır və onu evləndirmək üçün nə bir daxmam, nə də maddi imkanım var. Bankdan borc götürüb geniş bir ev tikmişdim ki, oğlanlarımı evləndirib yerləşdirim. Həmin evi də

Şikayətçi deyir ki, probleminin həlli üçün müraciət et-

mədiyi dövlət qurumu qalmayıb, lakin heç birindən müsbət cavab ala bilməyib: "Qohumlarımdan biri mənim adıma ev alıb və mən də orada qeydiyyatda düşmüşəm. Yasamal rayonunda adım qeydiyyatda olduğu üçün onun qaçqın və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsində məni qəbul etmirlər. Nə qaçqın kimi, nə də yerli kimi mənim şikayətimə baxan yoxdur. Mən uşaqlarım evsiz-eşiksiz qocaldı. Həm nazirlər Kabinetinin, həm də icra hakimiyyətinin siyahısında adımla ev növbəsindədir. Bəs, 24 ilə həll olunmayıbsa, bu neçənci ildə həll oluna bilər? Axı biz də insanıq. Səbrimiz tükənib... Mən şəhid və Milli Qəhrəman ailəsiyəm. Mən bu torpaq uğrunda 3 şəhid vermişəm. Ancaq mənə dəstək olmaqları bir yana, öz pulumla tikdiyim evi əlimdən alıblar. Burada müvafiq dövlət qurumlarına səslenirəm ki, mənim problemimi həll eləsinlər".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Dəyirmanın çax-çaxı... olmayaq...

Sevinc TELMANQIZI
s.qurbanova@gmail.com

Səhiyyədi, təhsildi... bunların fəsadlarını, problemlərini hər gün, hətta deyirdim, hər saat dərimizdə hiss edirik. Məktəbdə dərs keçməyə, valideyn olaraq əsəbiləşirik. Repetitor tuturuq -pulumuz gedir, vaxtımız gedir, qrafikimiz alt-üst olur. Uşağımızın savadını qəpik-qəpik, damcı-damcı özümlə formalaşdırırıq. Dövlətin əvəzinə biz. Ona görə də dərs ili bitən kimi üstümdən yük götürülmüş kimi olur, dərimdən nəfəs alır, bayram edirik. Ən azı 3 ay məcburi ödəmələrdən canımız qurtulur, yaşayırıq azacıq.

Canımız ağrıyır, həkimə gedirik, yenə eyni şey. Kiçik bir səhv nələrə gətirib çıxarıq? Təkrar analizlər, müalicələr, aparatlar, üstəgəl, sözə gəlməyəcək qədər ağır streslər. Odur ki, bir neçə aydır bu iki sahəyə fokuslanmamız təsadüfi deyil. Yəqin unutmamısınız, son iki aya qədər mövzumuz keçmiş şagirdi ilə evlənen müəllimə, məktəbdə döyülən, cinsi istismara məruz qalan şagirdlər idi. Yazdıqlar, araşdırdıq... Sonrası? Siz sağ, biz salamat. Hamı cağbacağ yerində, işində, çax-çuxunda...

Bu günlərin mövzusu isə səhiyyədir. Yarıtmaz tibbin gətirdiyi fəsadlar. 3 yaşlı körpənin ölümü, yanlış ayağı kəsilən qoca qadın və sair. Hamısı insan taleyidir, ailə faciəsidir, şübhə yox. Amma Azərbaycanda, xüsusən də onun oxucu inamını böyük dərəcədə itirmiş bəzi mətbuat orqanlarında müəyyən sahələrə total hücumu çox yersiz və məqsədli görünür. Bəli, səhiyyədə və təhsildə problem olduğunu heç kim inkar etmir. Amma bunlar bu cür kampaniyaçılıq səviyyəsinə gətiriləndə xoruzun quyuğu görünür. Anlayırsan ki, burada məqsəd problemin həllindən daha çox, kreslo sahibini laxlatmaqdır. Sənə, mənə, Məmmədə, Əhmədə isə o kreslodə kimin oturmasından daha çox o sistemin mükəmməlləşməsi lazımdır. Üstəgəl, personanın kimliyi, Harvardda oxuması, kadrlarını da özü kimi Harvard məzunlarından seçməsi əhəmiyyət kəsb etmir. Birinin timsalında bu nümunəni gördük. Müəllim ingilis dilində danışdı, hər cümləsinin başında-ayağında farmazon sözlərdən istifadə edən kadrları vardı, amma seçkilər zamanı bu sahənin işçiləri seçki bülletenlərini yenə də qarınlarına (ən mədənisini dedim) doldururdular. O zaman nə anladım mən bu modern, kurikulum, Qərb standartlarına uyğun sistemdən?

Eləcə də səhiyyə. Gedirsən bolgələrə, hər rayonun girişində bir müalicə diaqnostika mərkəzi. Milyonlar, milyardlar xərclənib. Aparat var, təmir yüksək səviyyədə, standartlar göz qamaşdırır... Amma bunu işlədəcək kadr yoxdur. Xəstəxanaya düşən xəstənin tibb bacısını, sanitariya işçini belə palatasına pul göstərilib, sonra çağırması reallıqdır. Xəstəxanaya giriş edəndə "sən əməliyyat pulunu kassaya ödə və bununla da əlini cibinə salmayacaqsan" vədi isə Məlik-məmməd nağılıdır. Tibb bacısı Məryəmin o kassaya nə aidiyyəti? Adam 250 AZN maaşla dolanmaq zorundadırsa, sənənin yastığını düzəltdiyi üçün də pul umacaq. Bunları bu günə qədər bilmirdikmi? Bilirdik. Xəstələrin illər öncə İrana, sonra Gürcüstana axın etməsindən xəbərimiz yox idi mi? Var idi...

O zaman bu tələş, bu süni şok reaksiyaları nədən xəbər verir? Mən deyim, kampaniyadan, hansısa bir mərkəzdən gələn sifarişdən. Bir müddət Müdafiə Nazirliyi hədəfdə idi, sonra Təhsil Nazirliyi, ardınca Səhiyyə, sabah Turizm... Kim kimi niyə sıxışdırır, məqsədi nədir, aşağı-yuxarı məlumdur. Amma bu fonda cəmiyyətin, medianın məqsədli şəkildə alət edilməsi ürək bulandırır.

Sadəəcə bir reallığı yadıma salaq. Bu günə qədər dəyişən hansı iri kadr özündən əvvəlkinə şükr etdirməyib, önlərinə rəhmət oxutmayıb? Biz nə nazirlərin, məmurların dövründə hüququ pozulmuş insanlarıq. Birində bir qədər az, o birində bir qədər çox. Necə deyirlər, Lalə dövrü cocuqlarıyıq biz. Kadrların bu ölkədə problem həllinin açarı olmadığını bilirlik. Biz fakta inanırıq, reallığa. Gözümüzün gördüyünə, həyatımızda yaşadığımızı.

Bir-iki günə bu səhiyyə eyniyası da bitəcək, keçəcəyik turizmə. Məsələn, yerli Turizm bölgələrində viruslar tüğyan edəcək, insanlar istismar olunacaq, qiymətlər kəllə-çarxa çıxacaq. Əsas sual da bu olacaq: nazirlik hara baxır? Payız gələcək, kənd təsərrüfatı sahəsinin dərdi bizi götürecək. Problem varsa, müzakirə olunmalıdır, böyüməlidir, haqlısız. Amma çarə olacağına, çıxış yolu tapılacağına, mümkün-dür...

Halbuki bizdə bütün çarələr çarəsizliklə nəticələnir. Dəyirman öz işində, çax-çax baş ağrıyır. Mən çaqqıldamamağın tərəfdarıyam. Ən azı baş ağrıtmamaq üçün...

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Ölkədə güclü zəlzələ gözlənilmir

Qurban Yetirmişli: "Heç bir narahatlığa əsas yoxdur"

Ötən gecə İmişli və Saatlı rayonlarının sərhədində zəlzələ olub. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası nəzdində Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin məlumatına görə, saat 2:58 radələrində İmişli-Saatlı sərhədində 3,8 ballıq zəlzələ qeydə alınıb. Zəlzələ ocağı 48 km dərinlikdə olub və yeraltı titrəyişlər insanlar tərəfindən hiss edilməyib.

Eyni gündə İstanbulda güclü zəlzələnin baş verəcəyi ilə bağlı proqnoz verilməsi əhalidə narahatlığa səbəb olub. Belə ki, Boğaziçi Universiteti Kandilli Rəsədxanası və Zəlzələ Araşdırma İnstitutunun direktoru, professor, doktor Haluk Özener "Report"a açıqlamasında bildirmişdi ki, İstanbulda 7 - 7.5 bal gücündə zəlzələ baş verəcəyini ehtimal edirlər. Professorun sözlərinə görə, uzun illərdir Türkiyədə çox güclü zəlzələlərə səbəb olan aktiv tektonik fay xəttinin son qismi Mərmərə dənizindədir: "Əgər bu parça qırılsa zəlzələ olacaq. Ancaq təbii fəlakətin tarixini heç kimse verə bilməz. Dünyada mövcud olan texnologiyalar belə zəlzələnin

Qurban Yetirmişli

qabaqcadan baş verəcəyini müəyyənləşdirə bilmir. Zəlzələ bu gün də, sabah da, bir il sonra da ola bilər. Biz gün ərzində bununla bağlı fəaliyyətimizi davam etdiririk. Dünyanın bütün ölkələri rəsədxanamızın gündəlik araşdırmalarından yararlanırlar. Ona görə də fərziyələrə inanmaq lazım deyil. Bizim verdiyimiz məlumat həqiqətə uyğundur".

Qeyd edək ki, bu günlərdə Türkiyə KİV-lərində İstanbulda 7-8 bal gücündə zəlzələ olacağı barədə məlumat rezonans doğurub.

Qonşu ölkədə güclü zəlzələ ilə bağlı proqnoz düz çıxarsa

bunun Azərbaycan təsirləri ola bilərmi? Yüngül təkanlar güclü zəlzələnin proqnozudurmu? Azərbaycanda yaxın vaxtlar üçün zəlzələ gözlənilirmi?

İnsanları narahat edən bu sualları AMEA-nın nəzdindəki Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin direktoru Qurban Yetirmişli cavablandırdı. O bildirdi ki, maraqlısı odur ki, həmin professor zəlzələnin baş verməsi ilə bağlı hər hansı dəqiq tarix deməyib. Əgər tarix bəlli deyilsə, o zaman bu "qışda qar yağacaq" kimi bir proqnozdur və bunu hər kəs iddia edə bilər. İstanbulda zəlzələ ola bilər, ancaq nə vaxt?

Əsas məsələ budur. Azərbaycana gəlincə, öl ərazisində sakitlikdir, heç bir narahatlığa səbəb yoxdur. İmişlidəki 3,8 ballıq zəlzələni nəzərdə tutursunuzsa, bu cür xırda təkanlar hər zaman var. Bu təkanlar olmalıdır. Biz gündəlik olaraq müşahidələr aparırıq. Bizim bölgədə heç bir seysmoloji dəyişiklik yoxdur".

Ekspert onu da bildirdi ki, zəlzələ proqnozunu dəqiqliyi ilə müəyyən etmək dünyanın heç bir yerində mümkün deyil: "Proqnoz odur ki, dəqiq yerini və vaxtını bildirsizlər. Bu olmayandan sonra proqnoz sayılmır. İstənilən bölgədə nə vaxtsa, zəlzələ ola bilər. Elə bir ölkə yoxdur ki, orada zəlzələ olmasın. Zəlzələ proqnozu qısa müddət üçün verilməlidir ki, tədbirlər görülsün, əhali infrastruktura nəzarət etsin, qaz, su, elektrik xətləri bağlansın. Zəlzələ sənayelərlə olan məsələdir. Onun dəqiq proqnozunu vermək mümkün deyil. Dünyada belə bir texnologiya yoxdur ki, tam dəqiqliyi ilə zəlzələnin gününü, saatını desin".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Azərbaycanın zorla cəlb olunduğu Qarabağ konfliktinin həllində daha bir qiymətli ilin tən yarısı arxıdadır. 2016 isə şans və fərsətlər baxımından əvvəlkilərdən bir sıra özəllikləri ilə fərqlənməkdədir. Məhz bu ilin aprelinde Azərbaycan Ordusunun blits-hərbi zəfəri ilə başa çatan 4 günlük müharibə göstərdi ki, konfliktin çözümlünü, status-kvonu uzatmaq artıq yolverilməzdir və bölgəyə çox böyük fəsadlar vəd edir.

Əslində status-kvo dəyişib - Azərbaycanın xeyrinə. Əfsus ki, beynəlxalq birlik, ATƏT-in Minsk Qrupu tərəfindən bu gerçəyin dərkə güclənsə də, yetərli səviyyədə deyil. Əks təqdirdə işğalçı Ermənistan qarşı münasibət adekvat şəkildə sərtləşərdi. Zaman isə daralır və daraldıqca həll imkanlarını da daraldır.

Məsələ də ondadır ki, 22 illik atəşkəs dövründə heç bir beynəlxalq qınaq, sanksiya, vasitəçilərdən irad görməyən Ermənistan öz işğalçılıq siyasətini davam etdirir. Təəssüf ki, təcavüzkarı dünya birliyi cəzalandırmalı olduğu halda, bunu Azərbaycan etmək zorunda qalıb - hərəgah, onu da bəzi böyük güclər ölkəmizə çox görür, halbuki, aprel döyüşləri bir daha göstərdi ki, dünya Dağlıq Qarabağı Azərbaycan ərazisi kimi tanıyır. O zaman ərazi bütövlüyümüzün təmin olunmasına gələndə nədən astagəllik göstərilir bəs?

Bəli, sülhpərvər ölkə kimi Azərbaycan daim dinc nizamlanmaya sadıqdır və danışıqları davam etdirməklə münasibətin ədalətli həllinə yanaşmada konstruktiv mövqedən çıxış edir. Amma sülh danışıqlarının da bir sonu olur. Azərbaycan xalqının işğala dözümlü limiti artıq bitib. Gerçək bu ki, artıq əsgərimiz Qarabağ ətrafında status-kvonu xeyrimizə dəyişib. Bu faktı ciddiylə almaq, Ermənistanı konstruktiv mövqeyə vadar eləməmək qat-qat ağır nəticələrə gətirə bilər. Bu mənada aprel döyüşləri ələlxus da vasitəçi dövlətlərə aydın bir mesajdır ki, nə qədər bölgə alova bürünməyib, tələssinlər.

Prezident: "Bu - böyük riyakarlıqdır..."

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev son olaraq bu mövzuda, Sank-Peterburq görüşündən danışarkən bir daha açıq mətnlə vurğuladı ki, status-kvo əvvəlki kimi qala bilməz və işğalçı qüvvələr regiondan tezliklə çıxarılmalıdır. Bundan öncə, mübarək Ramazan ayı münasibətilə islam ölkələrinin Bakıdakı səfirliklərinin nümayəndələri və beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri ilə görüşdə isə dövlət başçısı konfliktin həllini ləngidən mühüm bir detala toxunmuşdu. Prezident Ermənistan rəhbərliyinin irqçi simasını açaraq demişdi ki, erməni rəsmiləri Avropa ölkələrinə

Hərb, yoxsa sülh: seçim düşmənin, zəfər Azərbaycanın olacaq!

Qarabağ məsələsində zaman ölkəmizin xeyrinə, işğalçının ziyanına işləyir

münasibət ilə bağlı daim təhrif edilən məlumatlar verir, münasibətə dini don geyindirilməyə çalışırlar.

"Bir çox hallarda onlar üç müsəlman ölkəsi əhatəsində xristian dəyərlərini müdafiə etdiklərini də iddia edirlər. Bu, böyük riyakarlıqdır. Çünki Azərbaycanda dini, milli zəmində heç vaxt münasibətə olmayıb. Ölkədə məscidlərlə yanaşı, kilsələr və sinaqoqlar fəaliyyət göstərir, erməni kilsəsi şəhərin mərkəzində toxunulmaz qalır" - ölkə başçısı vurğulamışdı.

QMİ-dəki iftar süfrəsində isə prezident konfliktin tez bir zamanda həlli üçün konkret addımların atılmasının vaxtı çatdığını söyləmişdi. Sitat: "Vasitəçilər də anlamalıdır ki, bu münasibətə dondurulmuş deyil. Aprel döyüşləri Ermənistan rəhbərliyinə yaxşı dərs, vasitəçilərə, dünya ictimaiyyətinə isə siqnal oldu. Əgər kim-sə fikirləşir ki, biz növbəti 20 il də mənasız danışıqlar aparacağıq, səhvdir. Biz mənasız danışıqlar aparmaq fikrində deyilik".

İşğalçıya qarşı əzici strategiyaya davam

Problem, sözsüz ki, həm də ondadır ki, Azərbaycan Ermənistanla yanaşı, dünyadakı müştəşkil erməni lobbisinin güclü informasiya-təbliğat müharibəsi, məkrli siyasi planları ilə üz-üzədir. Ona görə də ölkəmizin öz ərazi bütövlüyün bərpa eləmək yönündə apardığı siyasətdə dünya birliyini haqlı mövqeyimizə inandırmağa yönəlik informasiya-təbliğat mübarizəsinə davam et-

məsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir və aktuallığını saxlayır.

Hazırda Azərbaycan erməni işğalına qarşı mübarizənin yeni mərhələsinə daxil olub: dövlətimizin hərbi və iqtisadi potensialı Ermənistanla müqayisə olunmaz dərəcədə artıb. İşğalçı ölkə isə kütləvi miqrasiya, ağır sosial-iqtisadi problemlər və təcrid vəziyyəti ilə üz-üzədir. Xüsusən də rüsvayçı aprel döyüşlərindən sonra düşmən ölkəni olan-qalan iş qabiliyyətli əhali də sürətlə tərk etməkdədir. Ermənistanı indi daha tez-tez sosial-siyasi təlatümlər, etirazlar silkeləməkdədir; hakimiyyətdən narazılıq pik həddə çatıb. Erməni xalqı və ictimaiyyəti Azərbaycan ərazilərinin işğalından heç nə udmadıqlarını, münasibətə nəticəsində sadəcə, Rusiyanın imperiya maraqlarının girovuna çevrildiklərini getdikcə daha aydın və ağırlı bir şəkildə dərk etməkdədir.

Azərbaycanın strategiyası isə beynəlxalq tribunallarda, ikitərəfli münasibətlərdə, beynəlxalq ictimai rəydə Ermənistanın işğalçı dövlət kimi sınıqlanmasını, ölkənin hərbi, iqtisadi qüdrətinin daha da artırılmasını, beləliklə də sülh prosesinin imkanları tükənərsə, alternativ vasitələrdən istifadəyə hazırlıqlı olmağı özündə ehtiva edir.

Dövlətimizin əsas hədəfi, əlbəttə ki, Ermənistanı işğal etdiyi əraziləri azad etməyə məcbur, sülhə vadar edəcək şərtləri formalaşdırmaqdır. Doğrudur, bu şərtlər tək-cə Azərbaycanın əsli deyil, an-

caq həmrəyliyi ilə bağlıdır. "Bəzilərinə isə islamofobiya xəstəliyi xasdır. Onlar Azərbaycana müsəlman dövlət olduğu üçün lazımı dəstəyi vermir. Burada erməni diasporunun təsiri də var" - hökumət yetkilisi vurğulayıb.

Onun sözlərinə görə, bundan əlavə, böyük dövlətlərdə münaqişənin qalmasında, Güney Qafqazda sülhün olmasında maraqlı olan dairələr var. Əli Həsənov o qənaətdədir ki, Ermənistanı ciddi təzyiqlə göstərsə, o, konstruktiv mövqeyə məcbur ediləcək və danışıqlar müsbət nəticə versə, tərəflər münaqişənin mərhələli

22 il dondurulması isə artıq müharibəyə gətirib. Bu da o anlama gəlir ki, status-kvo belə davam edə bilməz. Beynəlxalq vasitəçilər də eyni şeyi bəyan edir. Hazırda qarşımızda iki yol var: ya genişmiqyaslı müharibə olacaq, ya da mərhələli həll. Və çox vacibdir ki, tərəflər mərhələli nizamla ilə bağlı razılığa gəlsinlər - hansı planı ki, yeganə həll yolu kimi vaxtilə Bakı və İrəvan dəstəkləmişdi. Əfsus ki, o zaman dramatik hadisələri və Ermənistanı çevrilmiş hər şeyi alt-üst elədi. Ötən 17 illik müddət göstərdi ki, mərhələli həll planının alternativini yoxdur".

Döyüş, yoxsa barış - seçim problemi işğalçınınındır

Söz yox ki, Ermənistan müharibə, acınacaqlı məğlubiyyət istəməyəcək, məhz mərhələli həll yoluna gəlməli olacaq. Çünki bir çox əcnəbi hərbi ekspertlərin də təsdiqlədiyi kimi, müharibə aparmaq üçün Ermənistanın nə yetərli iqtisadi, insani və maliyyə potensialı var, nə də öz ordusunu qısa zamanda Azərbaycan Silahlı Qüvvələri səviyyəsinə çatdırmaq üçün vəsaiti. Rusiya da ona çətin ki, daima havayı yerə müasir silah-sursatla təchiz eləsin. Üstəlik, Moskva erməniyə görə Azərbaycan və Türkiyə ilə üz-üzə gəlmək, onları itirmək istəməz. Odur ki, döyüş, yoxsa barış seçimini məhz işğalçı edəcək, son sözü isə Azərbaycan və onun əsgəri deyəcək.

Bütün hallarda, Ermənistanın hansı ağır iqtisadi durumdakı olmasından asılı olmayaraq Azərbaycan, sözsüz ki, qardaş Türkiyə, Pakistan, Ukrayna, İsrail kimi dost-tərəfdaş ölkələrlə birgə təcavüzkar qarşı izolyasiya siyasətini, onun beynəlxalq miqyasda işğalçı kimi ifşa edilməsi siyasətini, İrəvana qarşı anti-təbliğatı davam etdirməlidir. Apreldəki 4 günlük müharibə zamanı ordumuzun əldə elədiyi uğurlu nəticə bu siyasətin doğruluğunu təsdiqləmiş oldu.

Beynəlxalq birliyin əraziləri azad olunmasına sakit və normal reaksiyası göstərdi ki, erməni tərəf tezliklə zəbt elədiyi torpaqlardan çıxmasa, o, Azərbaycanın zor gücünə öz ərazilərini tamamilə azad etməsinə anlaşıqlı yanaşacaq. 4 günlük müharibənin İrəvan üçün ən bədbin proqnoz və mesajı budur. Adekvat olaraq Azərbaycan üçün bu, "Ərazilərini azad edə bilərsiniz!" razılığıdır.

Zahid SƏFƏROĞLU
P.S. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün.

caq hazırkı situasiyada Ermənistan üzərində bütün sahələrə əzici üstünlüyə malik olaraq güclənmək yeganə doğru siyasətdir. Ölkəmizin Avropa üçün ilbəl artan energetik dəyəri və həmin dəyərin Qərbi yetkililəri tərəfindən etirafı bu siyasəti daha kəsərlə eləməkdədir.

Müharibə olsa... ərazilərimiz qısa zamanda azad olunaçaq

Məlumdur ki, əksər mötəbər beynəlxalq təşkilatlar (BMT, Avropa Şurası, Avropa Parlamenti, NATO Parlament Assambleyası, İOT) Ermənistanı işğalçı dövlət kimi tanıyıblar, müvafiq qətnamələr qəbul edib. Təəssüf ki, onlar bundan uzağa gedə, işğalçıya təzyiqlə göstərə bilmir, beləliklə də öz qərarlarını bir növ urvattan salmış olurlar.

Azərbaycan prezidentinin köməkçisi Əli Həsənovun haqlı olaraq vurğuladığı kimi, bunun birinci səbəbi dünya siyasətindəki ikili standartların mövcud olmasıdır, ikinci faktor əfsuslar olsun ki, xristi-

Mələmdür ki, indi Türkiyədə terror qorxusu, xarici ölkələrdə istirahət etmənin ağır məsrəfi... Azərbaycan insanını istər-istəməz yerli turizm məkanlarına yönəldir. Amma bu arada seçim etmək çox çətin olur. Heç otellərin üstündəki ulduzlar da insana yardım etmir. Çünki bunlar çox vaxt aldadıcı olur. Siz Türkiyədə və ya xarici ölkələrdə otellərə verilən ulduzlara aldanmayın. Azərbaycanda ulduz məsələsi bir az qəliz məsələdir.

Gəlin öncə dünya standartlarına uyğun olaraq ulduz və xidmət arasındakı əlaqəni nəzərə çatdıraraq. Neçə ulduz hansı xidməti özündə ehtiva edir?

1* - standart ikiyerlik nömrə təxminən 8-10 kv.m olmalıdır. Nömrədə şəfəq və ya asılqan, stullar, əlüzüyan, güzgü, hər müsafir üçün iki dəsmal olmalıdır. Gündəlik yığıdırılma, hər 7-8 gündən bir yataq ağırları, hər 3-4 gündən bir dəsmallar dəyişdirilməlidir. Bir mərtəbədə ikidən az olmayan otaqlar üçün bir tualet olmalıdır.

2* - 1* mehmanxanalarda olan hər şey, lakin yataq ağırlarının dəyişdirilməsi hər 6 gündən bir olur. Tualet və hamam otağı, adətən, nömrədə olur. Mehmanxanada, həmçinin, restoran və ya kafe olmalıdır, həmçinin, qidalanma təklif olunmalıdır.

3* - 3* kateqoriyasından başlayıb yuxarı artaraq hər nömrədə mütləq tualet və hamam otağı, tualet masası, yük üçün yer, radio və s. olmalıdır. Üçulduzlu otellərin nömrələrində ən ucuzları istisna olmaqla, televizor və kondisioner olur. Döşəmələri bir qayda olaraq, plitələrlə döşənir. Yataq ağırları həftədə 2 dəfə dəyişdirilir. Dəsmallar hər gün dəyişdirilir. Parfümeriya ləvazimatlarından sizə yalnız sabun təklif olunur.

4* - 3* mehmanxanalarda olan hər şey, üstəgəl bir qayda olaraq, mini-bar, fərdi kondisioner, telefon, seyf, fən, şampun, hər nömrədə vanna üçün gel (adətən, gəldiyiniz gün verilir), gündəlik olaraq, yataq ağırlarının və dəsmalların dəyişdirilməsi, paltarların yuyulması, ütülənməsi və təmizlənməsi kimi xidmətlər göstərilir (bu zaman sifarişin minimal müddəti - bir gündür). Reception-da prays vərəqini öyrənmək olar. Nömrəyə səhər yeməyinin menyusu verilir. Mehmanxananın ərazisində yerləşir: gözəllik salonu, idman-sağlamlıq mərkəzi, avtomobillərin kirayəsi, TV salonu, musiqi salonu, oyun və konfrans zalları, restoran, sauna, üzgüçülük hovuzu və s. Otaqların sahəsi, bir qayda olaraq, 13 kv.metrədən az deyil.

5* - 4* mehmanxanalarda olan hər şey, lakin daha keyfiyyətli səviyyədə. Həmçinin, bəzən nömrədə ikinci sanitariya qovşağı və vanna otağında te-

Dünya otelləri ulduzu standartta görə

qazanır, bizimkilər isə "göydən toplayırlar"

Otellerin ulduzları onların keyfiyyət göstəricisi sayılır

lefon aparatı. Nömrələr 16 kv.metrədən az deyil.

4-5* otellərdə süitlərin (apartamentlərin), bir neçə liftin, camaşırxana, kimyəvi təmizləmə, səhər yeməyinin və gecikmiş şam yeməyinin nömrəyə verilməsi, valyuta mübadiləsi, taksi çağırılması, qəzetlərin, suvenirlərin satışı və sair kimi istənilən əlavə xidmətlərin olması nəzərdə tutulur.

Otellerin alternativ klassifikasiyası:

Bir sıra ölkələrdə otellərin alternativ klassifikasiyası mövcuddur. Məsələn, Türkiyədə siz klub otellərində (Holiday Village) dincələ bilərsiniz, onlar aşağıdakı kimi bölünür:

5*HV - koteclərdə (bunqalolarda) yerləşdirməklə birinci kateqoriyadan olan klub sistemli otel.5 ulduzlu otelə uyğun gelir. Yaxşı mənzərələri, geniş yaşıllıq ərazisi ilə seçilir, lakin nömrələr böyük deyillər.

4*HV - daha aşağı kateqoriyadan olan klub oteli.

Yunanistanda ayrı-ayrı regionlarda otellərin latın hərfləri ilə işarələnməsi saxlanıb:

De Luxe 5* otellərə uyğundur.

A - 4-4+* otellərə.

V - 3-3+* otellərə.

S - 2* otellərə.

D - 1* otellərə.

Hal-hazırda Yunanistan otellərin standart klassifikasiyasına keçməyə başlayıb.

Dənizdən (çimərlikdən) uzaqlığı:

Oteller, həmçinin, aşağıdakı kateqoriyalara görə fərqlənirlər:

1-ci sahil xətti - bu, birbaşa dəniz sahilində yerləşən otellərdir;

2-ci sahil xətti - bu, ərazisi ilə çimərlik arasında yol və ya gəzinti yeri olan otellərdir.

Şəhər oteli - bu, dəniz sahilindən (çimərlikdən) aralıda, kurort şəhərində yerləşmiş oteldir. Adətən turistlər çimərliyə piyada və ya avtobusla gedirlər.

Menyuda hər şeyi yazırlar, xidmətə gələndə isə...

Ümumiyyətlə, beşulduzlu otellərdə bütün bu sadalanan xidmətlərlə yanaşı, otel nömrəsinin aşxama hazırlanması, sauna, danışıq aparmaq üçün telefakslar, hər bir qonaq üçün vanna xalası və ayaqqabısı, vanna otağında yerin istiləndirilməsi və s. daxildir. Beşulduzlu otelə yalnız Azərbaycan mətbəxinin menyusu ilə kifayətlənmək olmaz.

Burada tanınmış ölkələrin mətbəxləri, məsələn, italyan, fransız, Çin, yapon, türk, ərəb mətbəxi də təqdim olunmalıdır. Əgər otel iki ulduzludursa, əksinə, orada yapon mətbəxinin olması tələb kimi qoyulmur. Otel ulduz verilən zaman Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin əməkdaşları sadalanan standartların olub-olmamasını yoxlayır və bunun əsasında qərar verir. Azərbaycanda əsas problem həmin standartlar veriləndən sonra başlayır. Oteller yüksək ulduz almağa can atır. Məsələn, otel beşulduz alır və na-

zirliyin əməkdaşları getdikdən sonra beşulduzlu otellər üçün qoyulan ağır şərtlərdən imtina etməyə başlayırlar. Otel otağına verilən tələblərdən biri onun 24 saat isti saxlanılmasıdır. Yəni kombi sistemi daim işləməlidir. Lakin otelin hər otağında daim müştəri olmur. Buna görə də otel öz xərclərini azaltmaq üçün kombi sistemini söndürür və müştəri gələndə yaxın həmin sistemi işə salır. Bu zaman otaqda rütubət qoxusu əmələ gəlir və bu da müştərini narahat edir. Bu məsələ çox zaman menyuda da özünü göstərir. Məsələn, müştəri restorana gedir və məlum odur ki, menyuda adı yazılsa da həmin içki menyuda yoxdur. Bu, beşulduzlu otellər üçün arzuolunmaz haldır. Oteller adətən müştəri gələndən sonra menyunu müəyyənləşdirirlər. Menyuda yazılanlar isə formal olaraq qalır. Bu baxımdan bəzi xidmətlər bizdə yetərincə deyil. Otel tikintisi zamanı uyğun ərazinin seçilməsi, tikinti aparılacaq ərazinin məmarlığa uyğunluğunu təmin etmək, müvafiq infrastrukturun yaradılması da əsasdır.

Dünyada otellərin ulduzu 2-dən başlayır, Azərbaycanda isə 4-dən...

Azərbaycanın bütün ərazilərindən turizm məqsədləri üçün istifadə etmək olar. Lakin otel və yerləşdirmə yeri tikmək hər ərazidə olmur. Çünki burada bir sıra tələblər var. Birincisi, kommunal çıxışlar və infrastruktur olmalıdır.

Qeyd edək ki, dünya miqyasında 2,3,4,5 və 7 ulduzlu hotellər fəaliyyət göstərir. Və ulduzların sayına görə göstərilən servis dəyişir. Azərbaycanda isə mehmanxana sahibləri daha çox 4 və 5 ulduzlu hotellər açmağa meyillidirlər. Müxtəlif ulduzlu mehmanxanalara qoyulan tələblərin hamısını da olmasa, müəyyən hissəsinin siyahısını təqdim edək.

Otaqların sayına (50 otaqdan az olmayaraq) uyğun yerlərin sayı, az olmamaqla: 10% (bir ulduzlu (1*) iki ulduzlu (2*)), 20% (üç ulduzlu (3*)), 30% (4 və 5 ulduzlu (4*, 5*))

Enerji ilə işləyən bütün avadanlıqların işini təmin edən stasionar generator: 4* və 5*

Su təminatı: qəza, profilaktik işlər zamanı ehtiyat sistemindən isti su: 3*, 4*, 5*

leşir. "Turan"ın ötən həftə yaydığı məlumata görə, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi lisenziyasız otel və mehmanxana obyektlərinin fəaliyyətini dayandırmağa hazırlaşır. Onların bir çoxu lisenziya üçün müraciət etsə də, standartla uyğun olmaması, layihələndirmə və tikinti zamanı buraxılan səhvlərə görə rədd cavabı alıblar. Amma sahibkarlar lisenziya və ulduz verilməsi sisteminin qeyri-şəffaf olduğunu bildirir. Ölkədə 477 otel və mehmanxana obyekti var. Onların 307-si lisenziyaya malikdir. Lisenziya 5 illiyə verilir və bunun üçün 1500 manat dövlət rüsumu ödənilir. Otel sahibi turizm fəaliyyəti ilə də məşğul olmaq istəyirsə, əlavə lisenziya almalıdır. Bu lisenziya da 5 illiyə verilir və bunun üçün 5500 dövlət rüsumu ödənilir.

Suyun əlavə təmizlənməsi üçün avadanlıq: 4*, 5*

İl boyu bütün otaqlarda havanın soyudulması: 4*, 5*

Lift daxil olmaqla bütün otaqlarda daxili radio verilişlərinin translyasiyası: 4*, 5*

Binada lift: bir mərtəbədə çox: 4*, 5* iki mərtəbədə çox: 3*

Üç mərtəbədə çox: hamısına aiddir

Otaqdan birbaşa telefon əlaqəsi:

xidmətçilərin çağırışı üçün düymə: 1*

Otaqların 100%-də daxili: 2*

Otaqların 100%-də şəhər şəbəkəsilə birbaşa: 3*

Otaqların 100%-də şəhər daxili, şəhərlərarası, beynəlxalq şəbəkələrlə birbaşa: 4*, 5*,

şəhərdaxili: otaqlarda telefon olmadıqda hər mərtəbəyə ən azı 1 telefon: 1*, 2*

Telefon aparatları: 2*-3*-4*-5*

Nömrələrin hər bir otağında: 3*-4*-5*

vanna otağında və ya xidmətçilərin çağırış düyməsi - 5*

3. Yataq otaqlarının sayı: Bir-iki nəfərlik otaqlarda yerlər:

60- 80%-dən az olmayaraq- 1*, 2*

100%-dən az olmayaraq - 3*, 4*, 5*

Çoxotaqlı nömrələr (apartamentlər) və ya birləşdirilən birləşmə nömrələr: 2*-3*

Bu arada Azərbaycanda otellərin 35%-nin dövlət qeydiyyatı olmadığı da faktıdır. Onların çoxu isə regionlarda yer-

Bakıda tikinti şirkəti məktəb

ərazisini zəbt edib

Sakinlərin və müəllimlərin çoxsaylı şikayətlərinə baxan yoxdur

Bakıda sakinlər tikinti şirkətdən narazıdır. Çoxmərtəbəli yaşayış binasını inşa edən şirkət illər öncə sakinlərin istirahəti üçün park və avtomobil dayanacağı da tikəcəyini vəd edib. Lakin sakinlərə verilən vədə əməl edilməyib.

Musavat.com-a müraciət edən sakinlərin problemlərini araşdırarkən bir neçə maraqlı məqam da üzə çıxdı. Məlum oldu ki, şirkət sakinlərlə yanaşı yaxınlıqdakı məktəbin kollektivini də narazı salıb. Sakinlərinin narazılığı Binəqədi rayonu, 9-cu mikrorayon, M. Cəlal küçəsində yerləşən binanın yaxınlıqdakı 144 nömrəli orta məktəbin ərazisində tikildiyi orta çıxdı. Sakinlər üçün park salınacağı deyilən ərazi də məktəbə aid imiş.

Qeyd edilən ünvanda çoxmərtəbəli bina "Kainat" tikinti şirkəti tərəfindən inşa edilib. 2000-ci illərin əvvəllərindən başlanılan tikinti işləri tam yekunlaşmasa da bina istifadəyə verilib. Binanın həyətinə park salınacağı, avtomobil dayanacağı tikiləcəyi barədə tikinti şirkəti tərəfindən sakinlərə söz verilib. Lakin hələ də deyilən sözlər və müqavilədə göstərilən

şərtlərə əməl edilməyib. Sakinlərin problemini işıqlandırmaq üçün adı çəkilən ünvana yollandıq. Söhbət sonrasına bizə yaxınlaşan və özünü 144 nömrəli məktəbin bədən tərbiyəsi müəllimi kimi təqdim edən Hüseyn Hüseynov sakinlərin narazılığı və yaranan problemlə bağlı maraqlı məlumatlar verdi.

Məktəbin 1978-ci ildə inşa edildiyini söyləyən H.Hüseynov elə həmin zaman bu məktəbdə çalışdığını deyir. Onun sözlərinə görə, hazırda binanın inşa edildiyi və park salınacağı deyilən ərazi məktəbindir: "Binanın tikildiyi ərazidə stadion var idi. Həm idman dərsləri, həm də mülki müdafiə fənləri burada keçirilirdi. Stadionun ətrafındakı qaçış zolaqları hələ də qalır. 2000-ci ilin əvvəllərindən buranı zəbt etdilər. Bina tikilərkən məktəb rəhbərliyi, müəllim-

lər, valideynlər narazılığını, etirazını bildirdilər. O zaman söz verdilər ki, burada yeni stadion tikiləcək və məktəbin istifadəsinə verilecək. Şikayətlərə baxılmadı, biz də verilən vədə inandıq. Ancaq nəticə budur. Burada stadiondan əlavə böyük şam ağaclarının olduğu yaşıllıq da var idi. Oranı da məhv elədilər".

Hazırda idman dərslərinin məktəbin qış zalında və həyətdəki asfalt ərazidə keçirildiyini söyləyən həmsöhbətimiz yaranan vəziyyətin bir çox problemlər yaratdığını deyir: "Yayda isti olduğundan zalda dərs keçmək olmur. Asfaltın üstündə də dərs keçmək, uşaqları qaçırtmaq, idman etdirmək təhlükəlidir. Bir neçə şagird yığılıb, xəsarət alıb. Əsas problemlərdən biri də məktəb ərazisinə binada yaşayanların maşınla girməsidir".

Riyaziyyat müəllimi İsfəndiyar Quliyev isə deyir ki, məktəbin ərazisi təkcə bu tikinti şirkəti tərəfindən zəbt edilməyib, ərazi fərdi yaşayış evləri, avtomobil qarajları tikən şəxslər tərəfindən də qanunsuz özəlləşdirilərək zəbt edilib.

"2005-ci ilə qədər məktəbin direktoru Şükür Əhmədov idi. O, bu haqsızlıqla çox mübarizə apardı. Təəssüf ki, nəticə olmadı. Ancaq qalan ərazinin zəbt edilməsinin qarşısı alındı. Şükür müəllim bu işə görə yollarda qalmışdı. 2005-ci ildə o, rəhmətə getdi. Sonradan bu işə heç maraqlanan da olmadı" deyən H.Hüseynov məktəbə yeni direktor təyin edildikdən sonra şirkətin növbəti dəfə qanunsuzluğa əl atmaq istədiyini söyləyir.

İsfəndiyar Quliyevin sözlərinə görə, 2014-cü ildə məktəbə yeni direktor təyin edilərkən şirkət rəhbərliyi bunu fürsət bilib Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinə müraciət edərək məktəb rəhbərliyinin binanın qarşısında park salınmasına icazə vermədiyini deyiblər: "Bu müraciətdən sonra icra hakimiyyətindən gəldilər. Biz də vəziyyəti izah etdik. Göstərdik ki, məktəbin ərazisi necə zəbt edilib. Daha sonra Bakı Təhsil İdarəsinə müraciət etdik. Sonra şirkət bu iddiasından əl çəkdi. Ancaq bizim problemimiz hələ də olduğu kimi qalır. Hasarlar sökülərək yerində evlər tikilib. Axşamlar nəzarət etmək çətin olur".

Qeyd edək ki, məktəbə 2014-cü ilin sentyabr ayında Həcər Mahmudova yeni direktor təyin olunub. Müəllimlər deyir ki, məktəbin baş planında ümumilikdə onun 1/3 hissəsinin zəbt edildiyi aydın şəkildə görünür. "Məktəbin hasarlarının dağıdılması bir çox çətinliklər yaradıb. Ətrafda olan binaların sakinləri avtomobilləri axşamlar burada saxlamaq istəyirdilər. Biz çətinliklə də olsa bunun qarşısını aldıq. Hasar olmadığından giriş-çıxışa nəzarət etmək çətin olur. Məktəb divarları gecələr tanımadığımız şəxslər tərəfindən yazılır. Sonuncu dəfə 105 ağac əkmışdik. Ancaq çoxu məhv oldu. Açıq ərazi olduğundan nəzarət etmək çətinidir. Təhsil İdarəsi tərəfindən məktəbdə nəzarət kameraları quraşdırılıb. İndi məktəb 24 saat nəzarətdə olur. Bizim məqsədimiz

təhlükəsiz təhsili təmin etməkdir. İstəyirik ki, şagirdlərimiz rahat şəkildə təhsil alsın, idman dərslərinin keçiriləcəyi meydança bərpa edilsin. İndiki kollektivimiz əlindən gəldiyi qədər məktəbi yaxşı saxlamağa çalışır" - müəllimlərdən biri söyləyir.

Əlavə edək ki, məktəb sonuncu dəfə 2006-2008-ci illərdə əsaslı şəkildə təmir edilib. Lakin onun ərazisi hasarlanmadığı üçün müəllimlərin qeyd etdikləri əksər problemlər qalmaqdadır.

İlkin Muradov
Fotolar: Məğrur Mərd

Kişilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanca, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzinin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin -xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəliyi)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Elan

Qəbələ rayonunun Vəndam kəndində gözəl bir mey-
və bağı satılır. 60 sot sahəsi var, 86 ağac, qoz, şabalıd, qizil əhmədi alması, fındıq, hamısı bar verir. Bağ dağ etəyindədir, kvadratdır, qazi, işığı, suyu var. Çox gözəl bağıdır. Xeyir iş səbəbindən çox münasib qiymətə satılır.
Əlaqə telefonu: (070) 335-90-15.

Beyləqanda dəhşət: 5 yaşlı uşaq maşında diri-diri yandı

Beyləqan rayonunda dəhşətli yol qəzası baş verib. Lent.az-ın məlumatına görə, gecə saatlarında rayonun Birinci Aşıqlı kənd sakinini, 1971-ci il təvəllüdü Yaşar Novruzovun idarə etdiyi "Mercedes" markalı, 11 BG 172 dövlət qeydiyyat nişanlı "Mercedes" Dünyamalı kəndində körpünün üstündə yoldan çıxaraq sağdakı qaz borusuna çırpılıb.

Qəzadan sonra borunun partlaması ilə yanğın başlayıb. Sürücü və digər sərnişinlər maşından düşərək xilas ola bilsələr də, avtomobildə olan 2011-ci il təvəllüdü Novruzov Zaur Nurlan oğlu aldığı xəsarətlərdən dünyasını dəyişib. Qəzada ölənlər 5 yaşlı uşaq sürücünün qardaşı nəvəsi olub. Faktla bağlı cinayət işi açılıb, araşdırma aparılıb.

Ayağını kəsmədilər, indi də nəfəsini kəsə bilmirlər: Uels möcüzəsinin memarı

Kristifor Patrik Koulman-uğursuz karyerada dönüş, dostların ölümü, modelyer-jurnalist arvad...

sonra o, "Blekbern Revers"ə keçir. 1997-ci ildə "Fulhum"ı transfer olunub və burada bir neçə il oynayıb.

Qəzadan sonra ayağını amputasiya etmək istəyiblər

Kris 2001-ci ilin 2 yanvarında Surrey qraflığında avtomobil qəzasına düşüb. Futbolçu idarə etdiyi "Yaquar"la 200 sürətlə yol kənarındakı dəmir maneələrə dəyib. İlk gətirildiyi xəstəxanada onun sağ ayağını kəsmək istəyirlər. "Mən o saat başa düşdüm ki, vəziyyətim necə ağırdır. Hansı ağır çəkdiyimi sözlə demək çətindir. Mənim üçün fərq etməzdi futbol oynayacağam, yoxsa yox. Mən tək onu istəyirdim ki, axşamdan yeriyə bilim..." deyər, Kris həmin günü belə xatırlayır.

Amma hospitaldakı həkimlərdən biri onun ayağını müalicə etməyə söz verir. Ayağı amputasiyadan xilas olsa da, ağır xəsarətlər aldığı Kris 2002-ci ildən oyunçu kimi karyerasını erkən bitirdiyini bəyan edir.

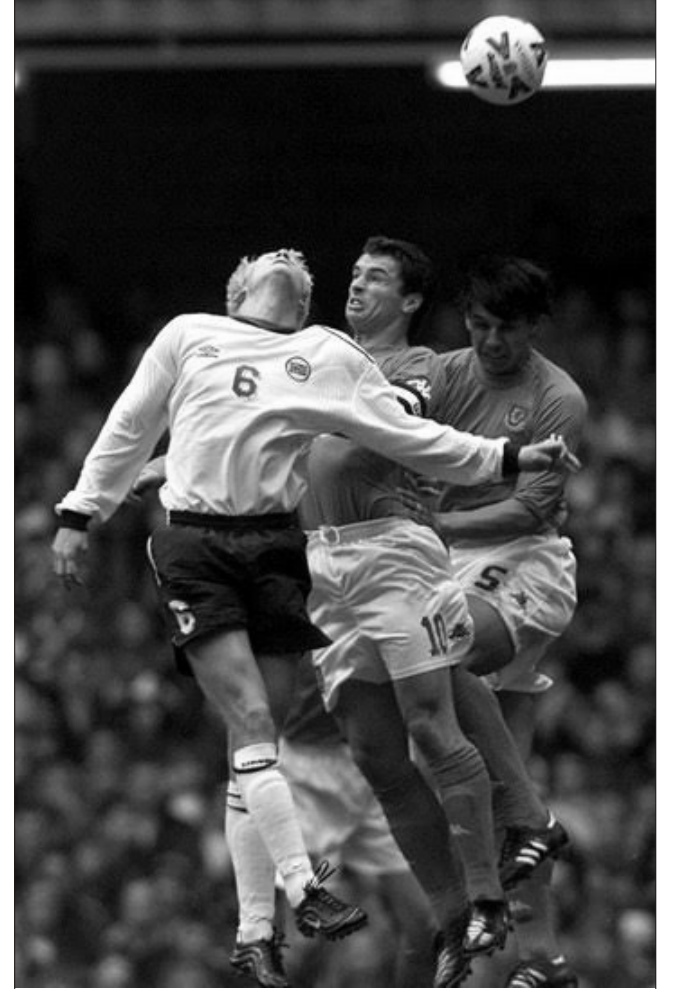
Milli komandada...

O, milli komandanın heyətində ilk dəfə 1992-ci ilin 29 aprelində Avstriyaya qarşı yoldaşlıq gö-

rüşündə meydana çıxır. 59-cu dəqiqədə meydana buraxılan Kris komandasının bərabərlik qolunu vurur. Con Toşakin Uelsə rəhbərliyi dövründə Kris cəmi iki dəfə meydana çıxır. Bobbi Qouldə məşqçi təyin ediləndən sonra isə Kris həm Albaniya, həm Belarussla oyunda qol vurur. Millinin heyətində 32 matç keçirən Kris sonuncu dəfə Uels millisinin formasında 2002-ci ilin 14 mayında Almaniyaya qarşı yoldaşlıq görüşündə meydana çıxır. Qəza səbəbindən milli komandada da karyerasını başa vuran Kris "Fulhem" də qalır və məşqçilər heyətində daxil olur.

2003-cü ilin aprelində baş məşqçi Jan Tiqana istefaya göndərilir. Yüksək diviziondan çıxmaq təhlükəsi yaşayan klub Krisə həvalə olunur. Klub son oyunları əla keçirərək təhlükəni adlıdır və Kris kluba rəhbər təsdiqlənir. Həmin vaxt İngiltərə premyer-liqasında ən gənc baş məşqçi Kris olur.

Bir neçə il keçsə də, "Fulhem" xüsusi bir uğur qazana bilmir və 2007-ci ildə baş məşqçi ilə müqaviləyə xitam verilir. Elə həmin il uelsli baş məşqçi "Real Sosye-

Uelsin "Avro-2016"nın yarımfinal mərhələsinə gələcəyinə çempionatın əvvəlində nə milli komandanın oyunçuları, nə bir azdan haqqında danışacağımız baş məşqçi çətin ki, inanaydı. Britaniya krallığının üç təmsilçisinin Fransa çempionatında iştirakı zəif görünməmiş hadisə idi. Həmin İngiltərəni favorit görürdü. Uels elə ingilislərin qrupundaydı və autsayder hesab olunurdu. Adam məəttəl qalır: Uels qrup mərhələsində İngiltərəyə əcəba, bilərəkdənmi uduzdu? Elədirsə, İngiltərənin İspaniyaya məğlubiyətinə niyə hoteldə nümayiş-karəna sevinirlər? Uelsin öz bayrağı, öz himni, öz gerbi var. Amma Uels və İngiltərə futbolu bir-birinə bağlı siam əkiləri kimidir. Tarixən belə olub, indi də...

Uels İngiltərə millisinin çoxdan unutduğu əsl ingilis futbolu oynayır: Belçikaya vurulan üç qolun ikisi sırf ingilisin stilində-baş zərbəsi ilə vuruldu...

1958-ci ildə dünya çempionatının final mərhələsində iştirak edən Uels 50 il sonra Fransada meydanlara qayıtdı. Özü də necə? "Avro-2016" təkçə iştirakçıların sayına(24) görə deyil, həm də bərabər gücdə olan çox yaxşı komandaların çempionatı kimi yadda qalacaq.

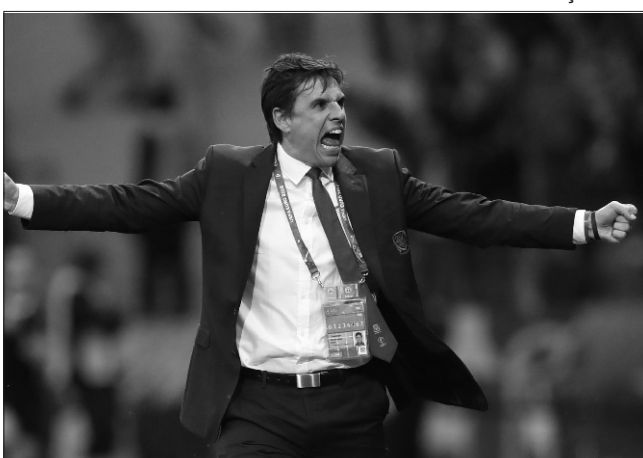
1958-ci ildə Braziliya Uelsin yarımfinal arzusunu gözündə qoyub, yeganə qolu qapılarna gənc Pele vurub. O vaxtdan Uels futbolunda "əgər, Braziliyaya məğlub olmasaydıq..." nisgili vardı. Belçika üzərində layiqli qələbə Uelsi həm də 50 ilin nisgindən qurtardı. İndi qarşıda çempionluq uğrunda iki oyun qalır.

Amma komanda bu arzunu gerçəkləşdirmək üçün xeyli yol

gəlib. Və bu uğurun əsas memarı Kris Koulmendir. Bu sayımızda "Avro-2016"nın ən yaxşı komandalardan birinin baş məşqçisi haqqda danışacağıq.

Sən kimsən, Kris?

Kristifor Patrik Koulman ("Kris") 1970-ci ilin 10 iyununda Uelsdə anadan olub. İlk professional klubu "Mançestr Siti" olub. O, gənclərdən ibarət klubla 16 yaşında müqavilə imzalayıb, amma bir dəfə də meydana çıxmayıb. 1987-ci ildə doğma şəhəri Sounseyə qayıdan Kris İngiltərənin dördüncü divizionundakı "Sounsi Siti" ilə azad agent kimi müqavilə imzalayıb. 4 il klubda 160 oyunda meydana çıxan müdafiəçi iki qol vurub, klubun heyətində iki dəfə Uels kubokunu alıb, Kuboklar Kubokunun iki oyununda iştirak edib. 1991-1995-ci illərdə Kris Londondun "Kristal Pelas" klubunda İngiltərə liqasında oynayıb. Amma klub ikinci divizionda düşdükdən

dad" (İspaniya) baş məşqçi təyin edilir. 2008-ci ilin 26 avqustunda BBC telekanalı Koulmen haqqda sensasion xəbər yayır. Xəbərdə bildirilirdi ki, guya Koulmen ölkədən getdiyi üçün daha Uels millisinin beynəlxalq arenalarda uğurlarını istəmədiyini deyib. Çılğın adam kimi xarakterizə olunsada, Kris bu məlumatları təkzib edərək vətənpərvər olduğunu, İspaniyaya getdiyi üçün vətəninə satması iddialarını rədd edib.

İspaniyada cəmi bir neçə ay işlədikdən sonra s komandanın uğursuz çıxışı səbəbindən buradan da gedəsi olur. "Kovenri Siti" ilə də 3 il yarım müqaviləsi tam başa çatmamış pozulur. 2011-ci ildə Kris Yunanistanın ikinci divizionundakı "Larisa" ilə müqaviləsi də uğursuz olur.

Uelsə qayıdış, Spidin ölümü...

2012-ci ilin yanvarında Kris bir vaxtlar şərəfini qoruduğu Uels milli komandasının məşqçi korpusuna gətirilir. O, burada ən yaxın dostu, hələ uşaqlıqdan "Mançestr Siti"nin akademiyasında birgə oynadıqları Qarri Spidə çalışmağa başlayır. Amma ağır depressiya yaşayan Spidin özünü asması Krisin həyatında dərin iz buraxır. Bu, onun heyətində artıq ikinci belə şok idi. Belə ki, 1992-ci ildə onun daha bir yaxın dostu, "Sounsi Si-

ti" də birgə oynadıqları Alan Devinsə özünə öldürüb. Spidin itkisinə baxmayaraq, Kris 2013-cü ildə komanda ilə müqavilə müddətini artırır. O, dostunun yarımçıq buraxıb getmiş işini dayandırmadan davam etdirir, komandanın qələbə formülünü hazırlayır, ən yaxşı oyunçuları milliyyə cəlb edir. Nəhayət, çəkilən zəhmət bəhrəsinə verir, 2016-da Uelsi Avropa çempionatının final mərhələsinə vəsiqə qazanır. Kris bu qələbəni dostunun xatirəsinə həsr edir.

Şarlotta kimi arvad...

Kris Koulmen sədaqətli ər kimi tanınır. İki il əvvəl o, 4 uşaqlarının anası, 20 il birgə yaşadığı arvadı Belindadan ayrılaraq Şotlandiyanın "Sky Sports" proqramının aparıcısı Şarlotta Ceksonla evlənib. 1979-cu ildə anadan olan Şarlotta musiqi və tennislə maraqlansa da, ölkəsində idman icmalçısı kimi tanınır. Həm də model kimi yalçıllaq şəkillər çəkdi-rən Şarlotta "Sky Sports News" telekanalında şərhçidir. 2008-ci ilin avqustunda Yay Olimpiadasını məhz bu xanım şərh edib. Onun Krislə münasibətləri bir neçə il əvvəldən varmış. Amma izdivacı ötən ilin mayında rəsmiləşdiriblər. Onların hələ evlilikləri rəsmiləşdirməmişdən bir oğlan övladları var.

□ Nazim SABİROĞLU

MUSAVAT

Son səhifə

N 145 (6466) 4 iyul 2016

Türkiyənin ən qəribə kəndi buradır

Türkiyənin Tekirdağ vilayətindəki Muratlı rayonunda yerləşən Ballıhoca ölkənin ən qəribə kəndi sayıla bilər. 640 sakini olan Ballıhoca adamların 20 faizinin soyadları "alma" kəlməsi ilə bitir. 250 evi olan kənd sakinlərinin əksəriyyəti 1935-ci ildə Türkiyəyə mühacirət etmiş qaçaqlardır. Onlar gəldikləri Beşalma kəndini "unut-mamaq" üçün özlərinə "Birelma", "İkielma", "Üçelma", "Dörtelma", "Beşelma", "Altıelma", "Yedielma", "Sekizelma" və "Dokuzelma" soyadları seçiblər.

Ayı məzarı açıb, ölünü yedi

Türkiyənin Kastamonu şəhərində ac qaldığı üçün kəndə qaçan ayı 50 gün öncə dəfn edilən bir cənəzəni məzardan çıxarıb və yeyib. Türkiyə saytlarının xəbərinə görə, mərhum 50 gün öncə yaxalandığı bir xəstəlik nəticəsində dünyasını dəyişən 54 yaşlı Halil Ünivərin cəsədini səhər göbələk yığmaq üçün meşəyə enən vətəndaşlar görüb. Hadisə yerinə gələn polis araşdırma aparandan sonra cəsəd yenidən basdırılıb. Müəyyənlişib ki, məzarın ətrafında ayının ayaq izləri qalıb. Bu da ac ayının vəhşi əməli olduğunu sübuta yetirib.

Hamiləliyə allergiyası olan qadın

İngiltərədə yaşayan Fiona Kerrigan adlı qadının hamiləliyə allergiyası var. O, bu xəstəliyi barədə 3 aylıq hamilə olarkən xəbər tutub. Qadının əvvəlcə qarın nahiyəsində yaranan qırmızı ləkələr daha sonra bədənin digər yerlərinə də yayılıb. Onu ən çox narahat edən isə bu ləkələrin övladına zərər verməsi və doğuşdan sonra izlərin qalıb-qalmayacağı olub. Həkimini onu qorxutmaq üçün təhlükəli bir şey olmadığını, hər şeyin qaydasında olduğunu deyib. Sonradan isə qadın hamiləliyə allergiyasının oldu-

ğunu öyrənib. F.Kerriganın övladı dünyaya gəlib və səhhətində heç bir problem yoxdur.

5 min 250 yaşı olan mumiya dan bakteriya tapıldı

25 il öncə Alp dağlarında donmuş halda tapılan 5 min 250 yaşlı olan mumiya Ötzi'nin mədəsindən xərçəng yaradaçaq bakteriya tapılıb. Buz adam Ötzi ilə bağlı aparılan son araşdırmanın nəticələri ABŞ-ın "Science" jurnalında yayımlanıb. Araşdırmaçılar Ötzi'nin mədəsində xərçəngə

səbəb ola biləcək Helikobakter pilori (Helicobacter pylori) bakteriyasını tapan kimi araşdırmaya başlayıblar. Analiz 5 min 250 yaşındakı bakteriyaya aid məlumatların əldə edilməsinə də səbəb olub. Hannover Tibb Fakültəsindən Sebastian Suerbaum bildirib ki, bakteriyanın gen analizində edilən kəşf elmi baxımdan dönüş nöqtəsidir. Mütəxəssislərin Helikobakter pilori bakteriyasının varlığını təsbit etməsi 1983-cü ilə təsadüf edir. Bakteriyanın 100 min ilə yaxındır insanların orqanizmində yaşadığı təxmin edilir. Mütəxəssislərə görə, bakteriya dünya əhalisinin təxminən yarısında var.

Həddən çox mütaliə xəstəlik yaradır

Qiraət asılılığı deyilən bir xəstəlik var. Bu hal hətta psixiatrları da təəccübləndirir. Sən demə, kitab oxumağa olan zərərli həvəs daxili eşitmə xəstəliyi yaradır. Bu zaman insan artıq diqqətini cəmləşdirə bilmir, onda əsassız qorxu, narahatlıq və fobiya yaradır. Həmin "mərz"ə mübtəla olanlarda kitab oxumağa acgöz bir istək yaranır. Belələri kitabdan ayrılıb hətta yata bilmirlər. Bəzilərini hətta işlərinə belə atdıqları məlum olur.

Polis qadını həbs etdi, sonra da çıpaq şəkillərini yaydı

Kaliforniyanın yol polisi sərxoş vəziyyətdə sürücülük edən qadınların fotolarını oğurlamaqda ittiham edilir. Lenta.ru saytı xəbər verir ki, 35 yaşlı yol polisi Şon Harrington qadın sürücünü saxlayandan sonra onun telefonunu da əlindən alıb. Alkoqol testindən keçən qadının telefonu da məşını ilə birgə müsadirə olub. Alkoqol həddini bir neçə dəfə aşdığı üçün qadını türməyə göndərirlər və məhkəməyə çıxarılıb. Amma azadlığa çıxandan sonra qadın xeyli təəccüblənib. Belə ki, həbsdə olduğu zaman onun telefonundan bəzi açıq-saçıq fotolar bir neçə ünvana göndərilib. Bu məsələni araşdıran qadın öncə polisə, ardınca məhkəməyə müraciət edib. Dəqiqəşdirmə zamanı hadisəni törədən polis işçisi bunu qəsdən, pis məqsədlə yox, sırf əyləncə məqsədilə etdiyini deyib. Qadın sürücünün şikayəti hazırda araşdırılır.

QOÇ - Gök qübbəsi nahara qədər müəyyən gərginliklə üzlaşəcəyinizi bildirir. Yaxşı olar ki, həmin vaxt təmkin göstərərək işlərlə məşğul olasınız. Sonrakı ərafə isə çox uğurludur.

Qoroskop (4 iyul) Sabuhi Rəhimli

BUGA - İxtiyarınızda olan bu gözəl təqvimdə falçı və ya cadugərlərə üz tutmaqdan əvvəl Allaha xoş gedən addımlar atın. Ulduzlar bu gün maddi irəliləyişlə bəhəm, maraqlı tanışlıqlardan da xəbər verir.

ƏKİZLƏR - Əsas gücünüzü sevgi amilinə yönəldin. Çünki qarşı tərəflə aranızda ciddi anlaşmazlıqlar var. Ulduzlar səmimi və mehriban olmağı tövsiyə edir. Uzaq səfərə hazırlaşmağa dəyər.

XƏRÇƏNG - Xarakterinizə münasib olaraq Ay gün boyu bürcünüzdə qərar tutduğunuz bu gün sizə əlavə enerji verəcək. İstənilən söhbətdə ədalət prinsiplərini qoruyun. Axşam doğru şübhəli qidalardan qaçın.

ŞİR - Ailə-sevgi münasibətlərində olan gərginlik tədricən qaydasına düşəcək. Artıq ünsiyyətdə olduğunuz hər kəs sizi anlamğa başlayacaq. Fəaliyyət zəminində riskli və təhlükəli addım atmayın.

QIZ - Köhnə fikir və ideyalara bir daha nəzər yetirin, büraxdığınız səhvlərdən nəticə çıxarın. Ətrafınızda olanların rəğbətini qazanmaq gün ərzində başlıca vəzifənizə çevrilə bilər. Hər hansı səfər uğurlu deyil.

TƏRƏZİ - Yarımqıç işlərinizi yekunlaşdırmaq üçün daxili potensialınız artacaq. Bu istiqamətdə sizə dəstək verənlər də olacaq. Heç də hamıya şübhə ilə yanaşmayın. Şəxsi büdcənizi qoruyun.

ƏQRƏB - İradənizə hakim kəsilib dinə zidd hərəkətlərə yol verməyin. Bununla siz ürəyinizdə olan saf arzularınızın gerçəkləşməsinə sürətləndirə bilərsiniz. Nahardan sonra səfərə çıxmaq olar.

OXATAN - Fəaliyyət müstəvisində çox uğurlu vaxtdır. Aldığınız hər bir təklifə müsbət yanaşın. Bütün mənbələr maddi durumunuzda irəliləyişlər olacağını göstərir. Münasibətlərə fikir verin.

OĞLAQ - Proqnozlara görə bu gün hava çox isti olacaq. Bu səbəbdən də günün ilk yarısını daha çox istirahətə həsr etməlisiniz. Sonrakı müddətdə isə iyul planlarınızı bir daha götür-qoy edin.

SUTÖKƏN - Başqalarının şəxsi işinə qarışmaq, dedi-qoduya əhəmiyyət vermək, riskli pul yatırımları etməyi sizə təhlükəyə ata bilər. Ulduzlar fəaliyyətdə və ünsiyyətdə hər şeyin ürəyinizdə olacağını bildirir.

BALİQLAR - Yaxşı olar ki, bu gün kiməsə yalan vədlər verməyəsiz. Günün ikinci yarısında sizə ehtiyacı olan yaxınlarınıza baş çəkməyə çalışın. Büdcənizdə artım da gözlənilir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Hər gün bir kilo qum yeyir

Hindistanda yaşayan Sudama Devi adlı qadın gündə ən az 1 kilo qum yeyir. 10 yaşından bəri bu vərdişini davam etdirən qadın bir dəfə belə həkimə getməyib. Bununla yanaşı, onun səhhəti də qaydasındadır. İlk dəfə 10 yaşında qumun dadına baxdığını söyləyən qadın 10 yaşından bəri bu vərdişindən vaz keçməyib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYYAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Zahid SƏFƏROĞLU
Lisensiya N: B 114
SAYI: 4.750

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "E-Q" mətbəəsində çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.